

Petrapilio srity suspausti 4 milijonai žmonių

Maskva šiuos žmones varo į baisią mirtį. Petrapilio apsupimo žiedas kasdieną siaurėja

VYRIAUSIOJI FIURERIO BŪSTINĖ. IX. 15. Vyriausioji kariuomenės vadovybė praneša:

Rytuose sėkmingai vyksta toliau didžiosios puolamosios operacijos. Atkaklioje kovoje dėl moderniai įrengtų sustiprinimų dar daugiau buvo susiaurintas Leningrado apsupimo žiedas. Buvo palaužti pakartotiniai sunktųjų prieš šarvuotųjų remiami priešpuoliai.

Prie Anglijos rytinio pajūrio praėjusią naktį kovos lėktuvai nuskandino vieną 10.000 tonų talpos transporto laivą, plaukusį vienoje vilkstiniėje.

Siaurės Afrikoje smingamieji vokiečių kovos lėktuvai numetė sunkaus kalibro bombų ir britų kariuomenės stovyklas ir į šarvuotųjų bei sunkvežimių telkinius prie Sollumo. Vienam vokiečių kovos lėktuvų junginiui naktį į rugsėjo 14 d. puolant uostų sritis aplink Suezą ir Port Tewfiką, buvo padegti skystojo kuro rezervuarai.

Priešo lėktuvai nei dieną nei naktį nebuvo įskridę į Reicho teritoriją.

niai įsiveržė į vieną daugybės gynybos įrengimų bei atramos punktų apsaugotą kamą.

BERLIN. IX. 15. DNB žiniomis, iš vokiečių kariuomenės vadovybės pastarųjų dienų pranešimų matyti, kad

Leningrado puolimas vyksta nemažėjančiu stiprumu ir atkaklumu. Nors sovietai ginasi atkakliai ir priešpuoliamis taip pat naudoja sunkiuosius šarvuotuosius, jie negali sukliudyti toliau saptį miestą.

Konstatuota, kad taikos metu sovietai Leningradą moderniai įtvirtino. Visose svarbiose vietose įtvirtinimų sistema įrengta su stipriais betoniniais fortais prieš kuriuos pilna visų rūšių kliūčių, o ypač apsaugota minomis. Taip pat išrausti gilūs grioviai iki dviejų metrų gilumo ir trijų metrų platumo vokiečių kovos vežimams

sulaikyti. Bet visos šios užtvarytinijos iki šiol yra vokiečių junginių pralaužtos, ir tuo būdu tikimasi, kad glaudus miesto apsupimas bus įvykdytas numatytu laiku. Kadangi tuo pat metu suomių junginiai toliau prasilažė iš šiaurės į pietus,

keturi milijonai žmonių dabar yra suspausti lygiai 5.000 kvadratinį kilometrų plote. Sovietai aiškiai pabrėžė, kad visi Leningrado gyventojai turi dalyvauti kovoje ir kad visi vyrai ir moterys, galinčios nešioti ginklą, yra apginkluota. Taigi, atsakingumas už būsimus kruvinus nuostolius ir civilinių gyventojų tarpe visiškai tenka sovietams.

Vokiečių karinės pajėgos, pildamos Leningradą, turi pakankamai priemonių, kad ir per kletą pasipriešinimą pasiektų numatytą tikslą.

Sukilimas Irane

Sukilėliai kurdai pradėjo puliti anglų igulus

BUDAPEŠTAS. IX. 15. Vengrų telegramų agentūros MTK žiniomis, Sofijoje gautas pranešimas iš Teherano, kad

Irane staiga kilo revoliucija. Įvairiausiose Irano dalyse daugybė kurdų kariuomenės dalinių esą apsiginklavę moderniausiais ginklais, kulkosvaizdžiais, patrankomis ir rankinėmis granatomis.

Tie kariuomenės daliniai pradėjo veikti prieš anglų igulus.

Tas sukilėlių jūlijimas esąs kilęs ir jo centras esąs Kermanšacho apylinkėse. Ligi šiol gautomis žiniomis, Hamadano, Kaslano, Luristano ir Khusistano sritys jau esančios sukilusių kariuomenės dalinių rankose. Šeštadienį, kaip toliau sakoma pranešime, Tehera-

ne buvusi gauta žinia, kad sukilėliai sugavo vieną anglų diplomatinį kurjerį Richard Dunbelday. Dunbelday yra žinomas kaip Anglijos radijo Artimųjų Rytų korespondentas. Tą anglų diplomatinį kurjerį lydėjęs ir Londono „Times“ korespondentas John Holbornas. Apie jo likimą ligi šiol tiksliesnių žinių dar nesą gauta.

STOCKHOLMAS. „Svenska Dagbladet“ iš Londono praneša, jog „Times“ korespondentas iš Teherano rašo, kad Irano Kurdistane kilę neramumų. Neramumų sukėlęs kurdų tautelių įsiveržimas.

HELSINKIS. Suomių invalidų aprūpinimo šefui danų suomiams pagalba iki šiol įteikė 216.128 suomių markes. Toliau yra gauti iš užsienių mažesni privatūs įnašai.

Lietuvos ūkininke!

Vos metus viešpatavo Lietuvoje bolševizmas, bet to laikotarpio pakako suardyti svarbiausios gamybos šakos — žemės ūkio struktūrą. Kelioms savaitėms praslinkus po bolševikų okupacijos, žemė buvo nacionalizuota, kas reiškė, bet kokios privačios nuosavybės panaikinimą. Jūs visi žinote, kaip labai ta nacionalizacija jus paliečia; ir jūs visi gavote progą pajusti beprotiškus bolševikų metodus bei jų pasekmes.

Susmulkinus jūsų žemes ir atėmus būtinus trobesius ir kt. arba tai perdavus naujai įkurdintiems naujakuriams bei ateiviams, tūkstančiams iš jūsų buvo atimti būtinausi pragyvenimo pagrindai arba, mažų mažiausia, jis buvo jums nepakeliamai apriboti.

Tačiau ir naujakuriam ir ateiviams iškilo didelių sunkumų. Iš dalies jiems trūko žemės ūkio įrankių ir galvijų, nes bolševikų valdovai, melai įkurdindami tuos naujakurius, niekadoms tačiau nesirūpindavo tomis būtinausiomis sąlygomis, kuriose būtų imanoma jiems dirbti ir gyventi. Žemės nacionalizacija tebuvo tik politinė priemonė žemės ūkiu besiverdintiems gyventojams suproletarinti, padaryti iš jų neturintį valios, klusnų įrankį ir survaryti juos į vadinamuosius sovietinio tipo kolektyvinius ūkius.

Tokios priemonės, kurios jokiū būdu negalėjo pasirodyti suderinamos su specialistų reikalavimais, nei net patiesinamos, greitai savaimė privedė prie smarkaus žemės ūkio gamybos smukimo, nežiūrint nepaprastai derlingos žemės. Net ir stropiausias ūkininkas nuleidžia rankas, jei jis nežino, ar jis piasu tai, ką jis sėjo, ir jei jis nežino, ar jis gaus teisingą atlyginimą už savo rūpestį ir darbą. Dar blogiau: šiuo atveju jis net nežinojo, ar apskritai išdirbtų žemės plotą jo šeima bei visa tauta galės gyventi. Taip šios bolševikinės priemonės per trumpesni ar ilgesni laiką būtų privedusios prie tokios blogiausios padėties, kokia jau daugelį metų vyrauja Sovietų Sąjungoje. — prie bado ir skurdo.

Nocianalsocializmas, vadovaujamas Adolfo Hitlerio, visados pripa-

žino gveikos ūkininkijos svarbą viso krašto gerovei kelti. Išlaisvintus lietuvių tautą iš bolševikų jungo, ir jums atskleistos naujos ateities gairės. Jau pačia pirmąja vokiečių civilinės valdžios priemone žemės ūkio srityje su'eiktas egzistencijos pagrindas bolševikų 30-čia hektarų apribotiems ūkiams, gražinant išdalytą naujakuriams bei ateiviams žemę. Žemė ateityje vėl bus valdoma tik specialistų. Tai reikšia, kad šiuos ūkius valdyti turį imts suprantą savo atsakingumą ūkininkai, kurie užtikrina tvarkingą žemės apdirbimą. Tuo būdu kiekvienam geram ūkininkui vėl suteikta galimybė savo šeimos ir savo krašto žmonių gerovei darbuotis nuo bolševikų teroro išlaisvintame krašte.

Tačiau tuo potvarkiu nebus atimta kasdieninė duona ir naujakuriams bei ateiviams, kurie dėl bolševikinių suskaldymo metodų ir trūkstant mašinių, gyvulių bei trobesių, ir labiausiai norėdami, negalėjo produktingai atsidėti savo darbu. Grįžimas į lauko darbininkus reikšia visai ne paniekinimą, o tik pragyvenimo užtikrinimą. Tačiau ir tiems iš jūsų, kurie, kaip ir seni ūkininkai, mokate ir turite noro savarankiškai ūkininkauti, yra pakankamai laisvos žemės, izoliavus komunistus bei žydus.

Gaus pakankamą egzistencijos pagrindą kiekvienas žmogus, kuris tik sugeba su atsakingumu jausmu dirbti lauko darbus ir turi noro prisidėti prie kovos prieš bolševizmą. Visados ji rems ir jam padės vokiečių civilinė valdžia, kuri, tačiau, iš jo ir reikalauja, kad jis sutelktą jam pasitikėjimą pateisintų ištikimu ir s'ropiu darbu.

Lietuvos ūkininke! Vadas Adolfas Hitleris tau padeda. Taip pat ir tu, stropiausiai atlikdamas pareigas, gali ir turi kovoje prieš bolševizmą padėti Didžiajai Vokietijai, kuri tave išlaisvino nuo bolševizmo. Visos Europos tautos, išskyrus plutokratinę Angliją, stovi šiandien Vokietijos pusėje prieš tautų priešą Rusiją. Ašlik ir tu savo pareigą, kad tuo būdu bolševizmas būtų visiškai nugalėtas ir visi sovietų laikų nuostoliai būtų kuo greičiausiai atitaisyti.

Didžiausioji Stalino klaida

„Voelkischer Beobachter“ apie bolševikų armijos ginklavimo griuvimą

BERLIN. Vedamajame „Sovietų planavimo pabaiga“ „Voelkischer Beobachter“ svarsto per išstisus dešimtmečius už didžiausius pinigų ir pagal rūpestingiausią planavimą vykdyto bolševikų armijos ginklavimo griuvimą. Laikraštis įžangoje pastebi, kad bolševikų kariuomenės sutelkimas buvo daug didesnio masto, negu buvo numatoma. Tačiau didysis bolševikiškiosios pasaulio revoliucijos puolamasis planas, pabrėžia laikraštis, šiandien gali jau būti laikomas neįvykusiu. Vedamajame konstatuojama, jog didžiausia Stalino klaida buvusi, kad jis geriausias savo rinktinės armijas ir milžiniškas modernios karo medžiagos mases sutelkė ir pasiuntė į kovą Sovietų Sąjungos europinės dalies vakarinėje ir pietinėje dalyse. Jis nepakankamai įvertino Adolfo Hitlerį ir niekuomet nelaiškai galima, kad Fiureris karo su Anglija metu galės atskleisti užmaskuotą taikingumą sovietų puolamojo karo politiką ir paminti tariamą ūkio naudą, su kuria Stalinas laikė Vokietiją surištą ūkinės sutarties pagrindu. Dėl šito apskaidiavimų klaidų Stalino ginklavimosi teroras pasirodė priemone be jokios vertės. Toliau „Voelkischer Beobachter“ kelia klausimą, kaip gali jaustis šiandien plačiosios sovietų masės, ka-

da jos mato sudužusius jų ištisų dešimtmečių antžmoniško darbo vaisius. Trys Stalino penkmečių planai, kurie pavertė Sovietų Sąjungą viena ginklams gaminti imone, tuo tarpu kai sovietų gyventojai turėjo pakelti į dangų šaukiantį skurdą, — „viskas buvo veltui“. Dabar sovietai yra jų pačių sistemos belaisviai. Jie savo ginklavimosi karštingėje padvigubino ir patrigubino savo didžiųjų miestų gyventojų skaičių.

Tuo būdu šiandien apsuptajame Leningrade yra sutelkta penki milijonai žmonių, o Maskvoje — net šeši milijonai. Dabar šitos didžiulės žmonių masės kelia neišsprendžiamą maitinimo problemą ir virsta mirtiniu pavojumi.

Net talkos metu sovietų susisiekimo sąlygos neleido užtikrinti reguliarių šitų sutelktų masių aprūpinimą maistu. Juo labiau tai yra sunku karo metu, visiškai nesant atsargų ir esant sunaikintiems svarbiausiems susisiekimo keliams. Baigdamas „Voelkischer Beobachter“ konstatuoja, kad, atsižvelgiant į sovietų maitinimo problemos neišsprendžiamumą, paskutinis ramstis pasiliek tik plikas teroras. Tačiau ir šis teroras turi savo ribas. Nors iš šitų tos vergų

laikymo sistemos griuvėsių nebegalys kilti opozicinis politinis judėjimas, vis dėlto, sovietų masių badas ir vokiečių karinės vadovybės pranašumas yra stipresnis, negu pats brutaliausias teroras.

Spauda apie žuvusį gen. Schobertą

BERLIN. Generolo pulkininko riterio von Schoberto didvyriškos mirties proga laikraščiai aprašinėja didžiuosius šio aukštojo karininko nuopelnus ir jo gyvenimą. „Voelkischer Beobachter“ ypatingai atžymi tuos nuopelnus, kuriais generolas pulkininkas pasižymėjo paimdamas šarvuotąjį sustiprinimą 505, vieną iš stipriausiųjų užtvary Maginoto linijoje ir tą asmeninę jo iniciatyvą, kurią jis parodė 1916 m. Verduno šiaurės fronto puikiam kariuomenės vadovavime, ir už kuriuos jam buvo suteikta aukščiausi pažymėjimo ordina. Laikraštis toliau sako, kad savo korpusą jis taip greitai yra vedęs, jog priešas visiškai negalėjęs sukurti organizuoto gynimo.

„Der Montag“ nurodo šio karo ypatybes, pagal kurias ir kariuomenė vadovaujantieji turi jame lygiai taip pat pasireikšti, kaip to reikalaujama nuo kiekvieno atskiro kareivio. Visa vokiečių tauta

Brutalus anglų užpuolimas

Su nuskandintais norvegų laivais žuvo 200 norvegų

OSLO. Kaip praneša „Norsk Telegram-Byra“, nuodugniau ištyrus incidentą prie Norvegijos šiaurės kranto, apie kurį buvo pranešta šeštadienį, pasirodė, kad anglų nuskandintas laivas buvo ne „Lofoten“, bet laivas „Richard With“. Laivas nuskendo per kelias minutes. Iš keleivių ir įgulos, kurių iš viso buvo 130 žmonių, tik 26 buvo išgelbėti. Tuo būdu prigrėdė 100 žmonių, jų tarpe apie 90% norvegų civilių.

Be šito laivo, angliai užpuolė dar vieną norvegų laivą, būtent, „Barroy“ (lygiai 600 tonų talpos). Anglų lėktuvai numetė į tą laivą bombų ir nuskandino. Ir šis laivas neplaukė vilkstiniėje, bet plaukė normalėje kelionėje. Laivas nebuvo ginkluotas. Juo plaukė 105 civiliniai Norvegijos gyventojai, iš kurių tegalėjo būti išgelbėti tik 14 žmonių. Tuo būdu britų užpuolimo aukomis tapo 91 norvegas, jų tar-

pe daug moterų ir vaikų. Iš viso nuo britų žuvo 200 norvegų. Abu tie laivai nevezė jokios karo medžiagos. Taip pat jie neplaukė vokiečių ginkluotųjų pajėgų tarnyboje. Trečią kartą britams puliti dar vieną norvegų pašto laivą sukliudė laiku išsikišusios vokiečių karinės oro pajėgos. Iškilęs paviršium britų povandeninis laivas pradėjo artilerijos ugnimi apšaudyti tą norvegų laivą kaip tik tuo metu, kai pradėjo veikti du vokiečių sargybinių lėktuvai, kurie, numesdami bombas, privertė tą britų povandeninį laivą skubiai panerti į vandenį.

OSLO. Oslo spauda ypatingai brutaliu veiksmu laiko britų užpuolimą norvegų pakraščiu laivų. Savo antraštėse laikraščiai pabrėžia tai, kad žuvo daugiau kaip 200 norvegų, jų tarpe daug moterų ir vaikų. Laikraštis „Aftenposten“ nurodo, kad nežmonišką laikyseną tų anglų jūrininkų, kurie nei mėginti nemėgino gelbėti tų laivų keleivių ramiai sau leisdami bangose prigerti moterims ir vaikams. Šio fakto akivaizdoje, pareiškia laikraštis reikia klausiti, kokių žmoniškų ypatybių dar turi anglų kareiviai, padarę tokią piktadarybę.

Rytų fronte žuvusį vienos armijos vadą generolą pulkininką riterį von Schobertą ypatingai brangina kaip vyrą, kurio kareivio gyvenimas buvo apvainikuotas aukščiausio pašaukimo, kurį tegali padaryti vyras, t. y. paaukoti savo gyvybę.

Žinios iš Rytų fronto

BERLIN. IX. 15. DNB žiniomis, sriyje i rytus nuo Dniepro rugsėjo 14 d. vokiečių oro pajėgos stipriomis jėgomis puolė sovietų kariuomenės telkinius ir artilerijos pozicijas. Vienas po kito einančiais puolimais buvo apmėtyta bombomis ir sunaikinta lauko pozicijos, transporto voros ir tankai. Bombomis ir kitais lėktuvų ginklais buvo sunaikinta daugiau kaip 500 sovietų sunkvežimių, nutildytos penkios patrankos ir išvestas iš mūšio lauko vienas sovietų šarvuotas traukinys, o šeši transporto traukiniai buvo apmėtyti daugeliu bombų, privertę sustoti ir sunkiai sužaloti.

BERLIN. IX. 15. DNB žiniomis, Rytų fronto šiauriniame bare rugsėjo 14 d. vokiečių lėktuvai kelis kartus puolė artilerijos pozicijas ir kariuomenės telkinius Ezeilo ir Moono salose. Bombos pataikė į kelias baterijas, o skutimais skridimais buvo apšaudyti sovietų junginiai. Vokiečių kovos lėktuvų apbėtojai sugrižę galėjo pranešti apie gausius bolševikų medžiaginius nuosolius.

BERLIN. IX. 15. DNB agentūrai iš karinių šaltinių pranešama, kad rugsėjo 14 d. vokiečių kovos lėktuvai ir toliau sėkmingai vykdė savo operacijas, nukreiptas į sovietų laivus Juodosios jūros pakraštyje. I rytus nuo Odesos, pataikius bombomis, buvo nuskandintas vienas 5.000 tonų talpos sovietų transporto laivas ir smarkiai sužalotas vienas 3.000 tonų talpos sovietų prekybos laivas. Grįždami iš tų operacijų, vokiečių kovos lėktuvai, žemai skriddami, puolė dar kitus du sovietų laivus, kuriuos jie taip pat sunaikino. Viena sovietų zenitinė artilerijos baterija, kuri iš pajūrio bandė trukdyti šiuos vokiečių puolimus, buvo bombomis ir lėktuvų ginklais puolama ir nutildyta.

BERLIN. IX. 15. DNB patyrė, kad rugsėjo 14 d. per kovas dėl prie Leningrado esančių sustiprinimų įrengimų vokiečių tankai pralaužė moderniai įrengtą bolševikų sustiprinimų sistemą. Šių kovų metu sovietams padaryta didelių nuostolių užmuštais ir sužeistais. Be to, per tas kovas bolševikai neteko 12 tankų, jų tarpe kelių 52 tonų svorio.

BERLIN. IX. 15. DNB patyrė, kad Suomijos fronte vokiečių ir suomių kariuomenių daliniai sėkmingai veržiasi ir toliau pirmyn. Smarkioje kovoje jie pasiekė naujų svarbių teritorinių laimėjimų. Daugybėje paskirų kovų buvo išvesta iš rikiuotės ir palmta 150 sovietų bunkerių, kurie turėjo apsaugoti svarbius susisiekimo kelius. Visi priešpuoliai, kuriais bolševikai

norėjo sulaukyti vokiečių ir suomių kariuomenių dalinių veržimasi pirmyn, buvo atmušti, padarant sovietams didelių nuostolių užmuštais ir sužeistais.

BERLIN. IX. 15. Rugsėjo 11 d. viena prie Leningrado veikianti vokiečių pėsčiųjų divizija užėmė aukštumą srii, kurią sovietai buvo apsaugoję minų užtvaramis ir daugybe bunkerių. Per tas kovas vokiečių kariuomenės daliniai sunaikino 50 sovietų bunkerių. Jų tarpe buvo keli bunkeriai su 2 metrų storumo betoninėmis sienomis ir 10 moderniausių bunkerių su sukamais šarvuotais kupolais. Veltui bolševikai bandė, panaudodami sunkiuosius tankus, atsikirti vokiečių kariuomenės dalinių užimtą aukštumą srii.

Anglų jūrininkų pasakojimai apie didįjį vilkstinės puolimą

AMSTERDAMAS. Apie vokiečių povandeninių laivų britų vilkstinės puolimą Atlanto vandenyne išsigelbėję britų jūreiviai, britų admiraliteto pranešimu, suteikė šitokių smulkmenų. Pirmasis vokiečių povandeninių laivų puolimas įvyko anksti rytą. Buvo pataikyta į du britų prekybinius laivus, kurie per kelias minutes nuskendo. Po dviejų valandų sekė kitas puolimas, per kurį taip pat torpeda pataikė į laivą vidurį, ir laivas nuskendo. Per tą puolimą buvo taip smarkiai sužaloti dar du laivai, kad įgulos, palikę laivus, galėjo iš arti stebėti, kaip jie skendo. Vienai torpedai pataikius į vieno didelio prekybinio laivo mašinų skyrių, į laivą greitai pradėjo tekėti vanduo, ir įgulai dar pavyko iš laivo išsigelbėti. Britų prekybinis laivas „Brandenburg“, kuri

am buvo pavykę surinkti didelį skaičių nuskandintų laivų jūreivių, per trečią puolimą buvo taip sunkiai pataikytas, kad tuoj nuskendo. Iš „Brandenburgo“ surinktų kitų laivų jūreivių ir jo paties įgulos tegalėjo išsigelbėti tik vienas jūreivis. Keli britų vilkstinės laivai, kurie plaukė pasvirę į vieną pusę, nuskendo dėl audros. Vėliau

Rooseveltas svarstė neutralumo įstatymo reviziją

VAŠINGTONAS. Atstovų rūmų atstovas Rayburnas spaudos konferencijoje pareiškė, kad prezidentas Rooseveltas šiandien su kongreso atstovais svarstė neutralumo įstatymo reviziją. Tačiau nebuvę nieko nutarta. Rayburnas toliau pranešė, kad Rooseveltas ry-

tams priklausančių Irano nuosavybių pareiškia, kad kiekvienas atsitikimas bus atskirai apsvaistytas ir po to kiekviena nuosavybė bus sugrąžinta arba konfiskuota. Sovietai sugrąžins Iranui iš jo atimtus ginklus ir amuniciją, „kaip tik sovietų armija galės vėl iš Irano pasitraukti“. Karo padarytų nuostolių atlyginimo klausimas dabar nekeliamas, nes karas buvęs „sukeltas ir pratęstas dėl Irano armijos pasipriešinimo“.

VOKIEČIŲ LĒKTUVAS NUSKANDINO DIDELĮ LAIVĄ

BERLIN. IX. 15. DNB žiniomis, iš patikimų šaltinių, vienas vokiečių karo lėktuvas naktį į rugsėjo

15 d. prie Anglijos rytinių krantų numetė bombų 10.000—12.000 tonų prekinį laivą. Laivas tuoj po to nuskendo.

AMERIKOS KARO MINISTERIO PAREIŠKIMAS

MILWAUKEE (WISCONSINAS). Vienose Amerikos fronto kovotojų sąjungose „American Legion“ metinėse sukaktuvėse laivyno ministras Knoxas pareiškė, kad nuo antradienio Jungtinių Valstybių laivynas „kiek galint geriau“ gins visų tautų laivus, kurie tarp šiaurės Amerikos ir Islandijos esančiais vandenimis gabens Anglijos pagalbos medžiagas.

MILWAUKEE (WISCONSINAS). IX. 15. Laivyno ministras Knoxas savo kalboje „American Legion“ susirinkime, apie kurią jau pranešta, išdėstė Roosevelto įsakymą Jungtinių Valstybių Atlanto laivynui, pabrėždamas, kad „turi būti palmtas arba sunaikintas kiekvienas ašies valstybių antvandeninis arba povandeninis karo laivas“. Iš Knoxo išvedžiojimų matyti, kad tuo turi būti sukludyta „į Angliją plaukiančių laivų ir gabenamų medžiagų“ naikinimas iš ašies valstybių pusės.

ATENTATAS SANCHAJUSI

SANCHAJUS. Rusų emigrantų komiteto pirmininkas Ivanovas, kaip pranešama, šiandien popiet, išėjęs iš savo biuro buvo nušautas dviejų, matyti, pasamdytų kiniečių. Jo pirmtakas taip pat buvo atentato auka praėjusiais metais.

HAGA. Generalinis komisaras saugumo reikalams išleido įsakymą, kuriuo žydų pasirodymas viešumoje tvarkomas taip, kaip jau jis buvo tvarkomas Vokietijoje.

TOKIO. Prancūzų Tolimųjų Rytų laivyno vėliavinis laivas „Lamotte Piquet“ šiandien atplaukė į Osaką, kur jis bus vieną mėnesį taisomas. Abipus prancūzų laivo vado ir Osakos laivyno organų vizitą Domei vadina abiejų šalių laivyno glaudaus bendradarbiavimo požymiu.

Britai per 5 mėn. Vakarų fronte neteko 1.600 bombonešių

BERLIN. Nuo 1941 m. balandžio 1 d. iki rugsėjo 8 d. britų oro pajėgos per karo veiksmus Vakarų fronte iš viso neteko apie 1.600 bombonešių, naikintuvų, žvalgybinių ir kovos lėktuvų. Tarp bombonešių taip pat yra didelis skaičius vadinamųjų „skraidančiųjų tvirtovių“. Šie nuostoliai britams padarė virš Didžiosios Britanijos ir okupuotųjų sričių Vakaruose bei viršum Reicho teritorijos. Iš tikrųjų, kaip DNB iš karinių sluoksnių patyrė, britų lėktuvų nuostoliai

yra maždaug tris kart didesni, negu Londonas per tą pat laiką pranešė. Britų propaganda, siekdama nuslėpti tiesą, apsiriboja tiktais bombonešių nuostolių daviniais, praleisdama naikintuvus, žvalgybos ir kovos lėktuvus. Tuo būdu pranešimas, kad britai nustojo tikta 558 bombonešių, sudaro visiškai klaidingą britų nuostolių vaizdą. Be to, Londone kalbama tik bendrai apie Vakarų frontą ir nepranešama, kur britų supratimu Vakarų frontas prasideda ir kur baigiasi.

šium su tolesniais kredita's pagalbai Anglijai ketvirtadienį pasiųs kongresui raštą.

NEW YORKAS. „New York Daily News“ žiniomis iš Vašingtono, į Cungkimą išvyks Jungtinių Valstybių karinė komisija, susidedanti iš 40 asmenų. Tai esą daroma atremti gandams, pagal kuriuos Jungtinių Valstybių vyriausybė tikisi išspręsti Rytų Azijos problemą. Pažymėtina, kad Jungtinių Valstybių misija yra žymiai didesnė, negu pradžioje buvo numatyta.

BERLIN. Vokiečių lėktuvai per radiją praneša, kad Atlante už 350 kilometrų į vakarus nuo Hebriidų padegtas vienas tanklaivis nuo 6.000 iki 8.000 tonų talpos. Smulkesnių žinių dar negauta.

TARP VOKIETIJOS IR DANIJOS PRADĒTA TIESTI DIDELE SUSISIEKIMO LINIJA

KOPENHAGA. Po to, kaip jau buvo pranešta, kai sekmadienį Fehmarno saloje buvo iškilmingai pradėti iš vokiečių pusės kasimo

darbai vadinamaj „paukščio skridimo linijai“ tarp Vokietijos ir Danijos nutiesti, tą pat dieną popiet Flintinge, Laalando saloje, buvo pradėti iš danų pusės darbai tai naujai susisiekimo linijai tiesti.

Pulkininkas J. Petraitis

Kaip jie mus sušaudė

Aš pasiaiškinau, kad tai esanti karo meto liekana, nes neturėjau teisės prisipažinti, jog ją gavau tardymo metu. Mano draugai, atrodė, nelabai patikėjo mano pasiaiškinimui, nes jaučiau, kad jie liko abejingi ir, matyti, iš mandagumo, niekad nesiteiravo, kokiū būdu buvau kare sužeistas. Senas kalinys ne taip greit kuo nors įtikinamas.

Cia jie man parodė dar vieną naujieną, kurios aš iki to laiko nežinojau: kad išvietėje vietoj popieriaus galima vartoti švarų vandenį pasilenkus prie krano, nes nuo jo ir švaru ir labai sveika. Tas kalinių išradimas iš pradžių man buvo labai keistas, bet paskui net labai patiko.

Sugrižę iš ruošos, gavom kavą, cukrų ir duoną. Labai nustebau, kai man aštriai nuglastu geležinio šaukšto kotu Petras Kausteklis atplovė geroką šoninės gabalą ir sviesto užtepė ant duonos. Be to, pamačiau, kad ir Lionginas kavą geria su duona ir sviestu. Skaniai papusryčiavę, pradėjom rūkyti, nes Vladas turėjo labai gero tabako ir dvi pypkes. Kiti rūkė susisukę sigaretes iš mustukų. Niekaip negalėjau suprasti, iš kur jie visa tai turi, kol nepaiškinu, kad kas dvidešimt dienų gauna vadinamuosius išrašus už savo pinigus, kurie yra laikomi kalėjimo raštinėj. Už juos galima išsiražyti: pusę kg sviesto, pusę kg šoninės, du

šimtu papirosų arba tokį pat kiekį tabako, degtukų dėžutę, muilo gabaliuką, dantų šepetuką ir mustuką. Kitų reikmenų neleidžiama pirktis.

Po pusryčių Lionginas pakeitė man baltinius, kuriuos turėjo iš namų atsinešęs. Daugumas jų nešiojo valdinius baltinius, nes jie buvo jau seni kaliniai ir žinojo visą vidinę kalėjimo tvarką: kas ir kaip galima išgauti.

Po to išgirdau dar vieną iki tol negirdėtą man komandą: „Pasiruošti pasivaikščiavimui“. Nejaugi ir pasivaikščioti dar vedama? Naujieji mano draugai man paaiškino, kad kasdien, išskyrus sekmadienius ir pirmadienius, esą vedami pasivaikščioti 10 — 20 minučių, bet kartais ir kelias dienas iš eilės neleidžiama pasivaikščioti ir jie negauna grynu oru kvėpeltėti. Kadangi kovo mėnesį buvo dar gerokai šalta, turėjome apsivilkti paltais. Daugumas apsivilkio valdinėmis kalinių milinėmis. Koridoriuje išsiričiau po du, rankas laikydami užpakalyje, geležinėj būdelėj sėdinčio nematomo sargybinio valia geležinėms durims triukšmingai į vieną šoną pavažiavus, vienais, antrais ir trečiais laiptais besisukinėdami, nusileidome žemyn į kiemą. Čia, tarp raštinės ir priešakinių kalėjimo sienų, kur seniau buvo gražus darželis su klombomis ir plačiais takais aplinkui kaliniams pasivaikščioti, dabar pamačiau aklą trijų metrų aukščio geltonai nudažytą tvorą. Toje tvoroje tokių pat lentų ir tos pačios spalvos įtaisytos aštuonios durelės su „vilkeliais“ viduryje. Prie šių vaikščiojo vienas prižiūrėtojas, nuolat stebėdamas pro durų „vilkelius“, ką kaliniai daro už tų durų. Pro vienerias tos tvoros duris ir mus, vienuolika žmonių, mūsų palydovas suvarė, išpėjęs, kad vaikščiotume taip pat išsiričiau po du, rankas laikydami užpakalyje, nesikalbėtume ir nerūkytume.

Už tų durų atsidūrėme keturkampėje akla sukaltų tokių pat stačių geltonai nudažytų lentų patalpoj, maždaug šešių metrų ilgio ir tokio pat pločio, tik be lubų ir be stogo, po atviru dangum. Dešinėj pusėj matėsi universiteto, medicinos fakulteto, baltų rūmų trečio aukšto langai, kurių išorės palangėse, ant karnizo, mūsų pasivaikščiojimo metu, prieš saulę šildydami, esi ir burkuodami, balti, juodi ir margi karveliai tupėdavo. Mums sudarydavo nemaža malonumo stebėti juos su dideliu pavydu jų laisvei, kad jie sparnus turi ir nepatenka į NKVD rankas. Priešakyje matėsi kalėjimo raštinės ir ilgo priestato senas raudonos skardos stogas, ant kurio linksmy žvirblių būriai tupėdavo, žaisdavo ir mitinguodavo, nekreipdami jokio dėmesio į kalėjimo prižiūrėtojus ir ginkluotus sargybinius boksteliuose, kurie, reikalui esant, galėtų pavartoti automatinis šautuvus prieš mus ir prieš juos. Jie čia visiškai laisvai sauvaliavo, tempdami į kalėjimo raštinės pastogę šiaudus, žagarus ir kitokius lengvesnius daiktus lizdamus sukti. Antroj pusėj matėsi ištisos eilės mūsų kalėjimo antro ir trečio aukšto kamery langų su geležiniais grotais, pro kuriuos žiūrėdavo mūsų nelaimės tų kamery draugai, pasilipę ant kėdžių, kitiems jų užstojant durų „vilkelius“, kad prižiūrėtojai nepastebėtų. Taip jiems pavykdavo mus ir mums juos pamatyti, kai kada net rankų ir pirštų pagalba susikalbėti. Po kiek laiko, pastebėjusi tai, kalėjimo administracija tuos kalėjimo langus izoliavo tuo būdu, kad ant priešakinės mūsų pasivaikščiojimo kamery sienos uždėjo į mūsų pusėj palinkusį aukštą lentų stogą. Tuo būdu pusiau sumažino mūsų matymo dangaus ribas.

B. d.

Ritterkreuz für unerhörte Tapferkeit

Berlin, 16. September

Der Führer hat auf Vorschlag des Oberbefehlshabers der Luftwaffe, Reichsmarschall Göring, das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes nachstehenden Staffen Kapitän eines Schlachtgeschwaders verliehen: Oberleutnant Druschel, Oberleutnant Meyer, Oberleutnant Dörfel, Oberleutnant Dörnbrack. Die Staffelführer haben sich auf allen Kriegsschauplätzen in je über 200 Feindflügen schlachtentscheidende Erfolge erzielt. In Tiefangriffen an Brennpunkten grosser Schlachten eingesetzt, haben sie immer wieder, meist in hertigstem Abwehrfeuer fliegend, unerhörte Tapferkeit an den Tag gelegt.

Der Führer und Oberste Befehlshaber der Wehrmacht verlieh auf Vorschlag des Oberbefehlshabers des Heeres, Generalfeldmarschall von Brauchitsch, das Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes an Generalleutnant Holludt, Kommandeur einer Infanterie-Division, Oberst von Grodeck, Kommandeur eines Infanterie-Regiments, Oberst Specht, Kommandeur eines Infanterie-Regiments, Major Dr. Müller, Bataillons-Kommandeur in einem Schützenregiment, Major von Lauchert, Abteilungs-Kommandeur in einem Panzer-Regiment, Major Roedel, Kommandeur eines Radfahr-Bataillons, Hauptmann Schroeter, Bataillons-Kommandeur in einem Infanterie-Regiment, Oberleutnant von Werthern, Kompanieführer in einem Panzer-Regiment, Oberfeldwebel Sawatzki, Zugführer in einer Infanterie-Panzerjäger-Kompanie

Spreng- und Brandbomben auf Wohnviertel

Berlin, 16. September

Die britische Luftwaffe warf, wie DNB von zuständiger Seite mitgeteilt wird, in der letzten Nacht an einigen Orten Nordwestdeutschlands Spreng- und Brandbomben, wobei es in Wohnvierteln zur Zerstörung und Beschädigung einiger Häuser kam. Bisher werden Todesopfer und Verletzte nur aus der Zivilbevölkerung gemeldet. Nachtjäger und Flak schossen nach zur Stunde vorliegenden Meldungen 6 Flugzeuge ab.

Aufnahmestand aufgehoben

Oslo, 16. September

Laut Erlass des Reichskommissars Terboven wird der Ausnahmezustand in Oslo und Umgebung mit Wirkung vom 16. September, 5 Uhr morgens, aufgehoben.

Rundfunkansprache des dänischen Freikorpsführers

KOPENHAGEN, 16. SEPTEMBER.

„Der Krieg gegen den Bolschewismus ist ein Kreuzzug Europas gegen das Vaterland der Gottlosigkeit, gegen die moderne barbarische Gefahr, deren erstickender Druck wir seit dem Winter 1939/40 gefühlt haben“, so beginnt ein Aufruf, den der Führer des dänischen Freikorps, Kryssing, über den Rundfunk erlassen hat. Die Bolschewisten, führte Kryssing weiter aus, haben durch mehrere Jahre unsere Nachbarn bedroht, sowohl Finnland als Deutschland, und standen nun wieder zu einem neuen Attentat bereit. Dadurch wurde auch die Sicherheit unseres Vaterlandes bedroht. Freikorps „Danmark“ ist ein unpolitisches dänisches Korps, geführt von dänischen Offizieren und Unteroffizieren und errichtet im Einverständnis mit der dänischen Regierung.

Einschliessung von Leningrad weiter verengt

AUS DEM FÜHRERHAUPTQUARTIER, 15. SEPTEMBER.

Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im Osten sind grosse Angriffsoperationen im erfolgreichen Fortschreiten. Die Einschliessung von Leningrad wurde in zähem Kampf um die neuzeitlich ausgebauten Befestigungsanlagen weiter verengt. Wiederholte von schweren Panzern unterstützte Gegenangriffe des Feindes brachen zusammen. Vor der britischen Ostküste versenkten Kampfflugzeuge in der vergangenen Nacht aus einem Ge-

Eine alter Traum wird Wirklichkeit

Durch eine neue Verbindung zwischen Deutschland und Dänemark rücken Kopenhagen, Stockholm und Oslo dem Kontinent um viele Stunden näher

KOPENHAGEN, 16. SEPTEMBER.

Nachdem am Sonntag vormittag, wie berichtet, auf der Insel Fehmarn feierlich der erste Spatenstich auf der deutschen Seite zu der sogenannten Vogelfluglinie getan war, wurde am nachmittag auf dänischer Seite in Flintinge auf der Insel Lolland die Arbeit an der neuen Verbindung zwischen Deutschland und Dänemark in der gleichen festlichen Form eröffnet.

Auch hier wohnten der Reichsminister und Generaldirektor der deutschen Reichsbahn Dr. Ing. h. c. Dr. P. Müller, der Generalinspektor für das deutsche Strassenwesen Reichsminister Dr. Ing. Todt, der Feier bei, ferner der deutsche Gesandte von Renthe-Fink, der dänische Minister für öffentliche Arbeiten Gunnar Larsen und der Generaldirektor der dänischen Staatsbahnen Knutzen. Wie auf der deutschen Seite, so hatte sich auch hier eine riesige Menschenmenge zu der Feier eingefunden. In einer Begrüssungssprache führte Generaldirektor Knutzen in deutscher Sprache aus, dass mit dieser Arbeit ein alter Traum verwirklicht würde. Kopenhagen werde dadurch dem Kontinent um 4 bis 5 Stunden näher rücken, Stockholm und Oslo etwa 12 Stunden. Auch der Güterverkehr würde dadurch eine wesentliche Verbesserung erfahren. Mit herzlichem Worten gab Generaldirektor Knutzen der Hoffnung Ausdruck, dass diese Annäherung sich nicht

nur auf die materiellen Seiten des Lebens beschränken möge, sondern in noch höherem Masse dazu beitragen würde, das Verständnis zwischen dem dänischen und dem deutschen Volke zu fördern und zu vertiefen. Der dänische Verkehrsmi-

nister Gunnar Larsen vollzog sodann den ersten Spatenstich und darauf mit nochmaligen Wünschen für eine enge Zusammenarbeit zwischen Dänemark und Deutschland, den zweiten Spatenstich Generaldirektor Knutzen.

Sowjetsoldat mit einem Brief an den Führer

Der Inhalt klagt die jüdischen und kommunistischen Henker an

HELSINKI, 16. SEPTEMBER.

Ein bezeichnender Brief wurde bei einem in Karelien in Gefangenschaft geratenen sowjetischen Soldaten gefunden, den er im Rookkragen eingeklebt hatte. Der Brief ist adressiert an den Führer, an Feldmarschall Mannerheim und alle finnischen Soldaten. „Wir Völker der Sowjetunion — so heisst es darin —, hatten eine tiefe Verehrung vor den Deutschen und ihren Verbündeten und wünschen, auf ihrer Seite zu kämpfen, denn unsere Völker gehen unter der kommunistischen und jüdischen Zwangsherrschaft rasch ihrem Untergang entgegen. Fieberhaft warten wir auf das Ende der Juden- und Kommunisten, doch halten sie sich noch krampfhaft an der Macht. Auch viele führende Männer in der Sowjetunion setzten sich für eine glücklichere Zukunft ein und mussten dies von der Hand der jüdischen

und kommunistischen Henker mit ihrem Leben büssen. Unser ganzes Leben lang sind wir durch Steuern und Anleihen bis aufs Weissbluten ausgepresst worden. Wir wurden immer ärmer, und jetzt herrscht der Hunger. Tod den Juden! Tod den Kommunisten! Es lebe Hitler, der Befreier der Völker. Es lebe der christliche Glaube.“ So schliesst der Brief.

Göthe-Medaille verliehen

BERLIN, 16. SEPTEMBER

Der Führer hat dem Hofrat Friedrich Gehmacher in Salzburg aus Anlass der Vollendung seines 75. Lebensjahres in Würdigung seiner grossen Verdienste um die Pflege der Musik Mozarts die Göthe-Medaille für Kunst und Wissenschaft verliehen.

„Stalin hat sich in Hitler verrechnet“!

Die drei Fünfjahrespläne Stalins sind umsonst gewesen die letzte Stütze nur noch nackter Terror

Berlin, 15. September

In einem Leitartikel „Das Ende der Sowjet-Planung“ bespricht der „Völkische Beobachter“ den Zusammenbruch der jahrzehntlang mit grosstem Geldeinsatz und mit sorgfältigster Planung durchgeführten Aufrüstung der bolschewistischen Armee. Einleitend wird betont, dass der bolschewistische Aufmarsch in einem viel grösseren Umfang vollzogen war, als man ehnte. Der grosse Angriffsplan der bolschewistischen Weltverschwörung kann aber, wie das Blatt betont, heute schon als erledigt betrachtet werden.

Der Leitartikel stellt es als den grössten Fehler Stalins fest, dass die seiner ganzen Elitearmeen und die Riesenmasse des modernen Kriegsmaterials im Westen und Süden des europäischen Teiles der Sowjetunion hat aufmarschieren lassen. Er hat sich in Adolf Hitler verrechnet und es niemals für möglich gehalten, dass der Führer es mitten in der Auseinandersetzung mit England wagen würde, den Schleier der friedensmässig getarnten sowjetischen Angriffskriegspolitik zu zerreißen und die angeblichen kriegswirtschaftlichen Vorteile, an die Stalin Deutschland auf Grund des Wirtschaftsabkommens für gekettet hielt, zu zerreißen. Mit diesem Rechenfehler habe sich Stalins Rüstungsterror als eine vergebliche Massnahme erwiesen.

Der „Völkische Beobachter“ wirft dann die Frage auf, wie heute wohl den breiten Sowjetmassen zumute sein mag, nachdem sie die Früchte ihrer jahrzehntelangen Uebermenschlichen Arbeit zerschlagen sehen. Die drei Fünfjahrespläne Stalins, mit denen die Sowjetunion in ein einziges Rüstungsunternehmen verwandelt wurde unter himmelschreiender Not der Sowjetbevölkerung, „alles ist umsonst gewesen.“ Die Sowjets sind nun die Gefangenen ihres eigenen Systems. Sie haben ihrem Rüstungstaumel in ihren grossen Städten die Einwohnerzahl verdoppelt und verdreifacht, so dass sich in dem heute eingeschlossenen Leningrad eine Menschenzahl von 5 Millionen, in

Moskau sogar von 6 Millionen befindet und diese Massenansammlung heute zu einem unlösbaren Versorgungsproblem und zu einer tödlichen Gefahr wird.

Nicht einmal in Friedenszeiten konnten die sowjetischen Verkehrsverhältnisse eine geregelte Lebensmittelversorgung dieser aufgestauten Massen bewältigen, um wieviel weniger aber erst beim gänzlichen Fehlen einer Vorratswirtschaft und der Zerstörung der wichtigsten Verkehrswege in Kriegszeit.

„Völkischer Beobachter“ stellt zum Schluss fest, dass bei der Unlösbarkeit des Versorgungsproblems der Sowjets als letzte Stütze nur noch der nackte Terror bleibt, aber auch dieser Terror habe seine Grenzen. Wenn sich auch aus der Ruine dieses Sklavenhaltersystems keine oppositionelle politische Bewegung mehr erheben könne, so sei der Hunger der Sowjetmassen und die überlegene deutsche Kriegsführung stärker als selbst der brutälste Terror.

Leistung deutscher Bautruppen

Die Sowjetführung hat den schlechten Zustand des Strassennetzes in der Sowjetunion in den Kreis ihrer Berechnungen eingezogen in der Hoffnung, dass hierdurch der deutsche Vormarsch gehemmt, und dass für den Nachschub unüberwindliche Schwierigkeiten entstehen würden. Dagegen wird von offiziellen deutschen Militärkreisen mitgeteilt, dass die überall sofort eingesetzten deutschen Strassenbaubataillone und die Frontarbeiter der Organisation Todt in schnellen Zupacken alle Schwierigkeiten gemeistert haben, ausgefahrene Strassen ausgebessert und — wo es notwendig war, neue Strassen gebaut haben. Allein deutsche Strassen-Baubataillon hat beispielsweise in der innerhalb weniger Tage eine 35 Kilometer lange Strasse ausgebessert, ohne dass der starke Kolonnenverkehr in dieser Zeit unterbrochen wurde. Auf einer Strecke von 12 Kilometern war die Strasse infolge des moerigen und sumpfigen Untergrundes völlig unpassierbar für schwerere Fahrzeuge geworden. In insgesamt 5.000 Tagewerken stellten die Pioniere dieses Bataillons die

Strasse wieder her und bauten ausserdem einen Umleitungsweg von 27 Kilometer Länge. Das Baumaterial musste kilometerweit herangeholt werden.

Telegramm Aorhys an den Führer

Reichsverweser Nikolaus von Horthy richtete beim Ueberschreiten der deutsch — ungarischen Grenze folgendes Telegramm an den Führer: „Beim Verlassen des Reichsgebietes möchte ich Eure Exzellenz für die mir zuteil gewordene herzliche Aufnahme bestens danken. Es gereicht mir zur besonderen Genugtuung, in diesen schicksalsschweren Tagen Eure Exzellenz im Hauptquartier der siegreichen deutschen Wehrmacht besuchen zu können. Ich möchte auch diese Gelegenheit nicht unterlassen, um meine innigsten Wünsche für den Endsieg des verbündeten Grossdeutschen Reiches zum Ausdruck zu bringen.“

Ministerpräsident und Aussenminister von Bardozy dankte beim Ueberschreiten der deutsch — ungarischen Grenze dem Reichsaussenminister von Ribbentrop telegraphisch „für den herzlichen Empfang und für das ihm bewiesene Verständnis im Geiste der traditionellen deutsch — ungarischen Waffenbrüderschaft.“

Roosevelt auf der Suche nach Zwischenfellen

Ein hemmungsloser Imperialist gab den Schiessbefehl

Zur Rede Roosevelts erklärt die „Deutsche Diplomatisch — Politische Korrespondenz“: „Wenn Roosevelt meint, mit seinem jetzigen Schiessbefehl, dessen Berechtigung er seinem Volk jetzt durch falsche Angaben glaubhaft zu machen sucht, der Welt praktisch etwas Neues mitgeteilt zu haben, so ist auch dies nur eine neue Täuschung. Denn bereits seit Wochen hatte in Wirklichkeit die amerikanische Flotte entsprechende Order erhalten, nur hatte man bisher nicht gewagt sie amtlich bekanntzugeben. Der amerikanische Präsident macht auf Grund seiner neuesten Fälschungen nunmehr den Versuch, die Herrschaft über alle Meere in Anspruch zu nehmen und jeden, der ihm dort nicht gefällt, zu „eliminieren“. Das Ganze aber nennt er „Freiheit der Meere“, die er auch, unter Vergewaltigung der Logik, für die unbehinderte Versorgung einer kriegführenden Macht mit Kriegsgerät durch die USA für sich beansprucht.“

Das Neueste

Der Oberbefehlshaber der Luftwaffe, Reichsmarschall Hermann Göring, sandte dem Jagdgeschwader Moelders ein Anerkennungs schreiben zum seinen 2000-sten Luftstag.

Der bekannte französische Filmschauspieler Harry Baur ist nach Berlin abgereist, wo er in Filmen in deutscher und französischer Fassung unter Regie von Hans Bertram mitwirken wird.

Im Raum ostwärts des Dnjepr wurden, wie DNB erfährt, am 14. September über 500 Kraftfahrzeuge der Sowjets durch Bomben und Bordwaffen zerstört. Im Nordabschnitt der Ostfront flogen deutsche Kampfflugzeuge, wie DNB gemeldet wird, am 14. September mehrere Angriffe gegen Artilleriestellungen und Truppenansammlungen auf der Insel Oesel und Moon.

Die Pariser Messe hat bisher einen derartigen Erfolg zu verzeichnen, dass die Messeleitung sich entschlossen hat, sie bis zum 21. September zu verlängern.

In einer Rede in seiner Heimatstadt Polson (Montana) kritisierte der demokratische Senator Wheeler Roosevelts Aussenpolitik und erklärte, er werde erst dann mit seiner Kritik aufhören, sobald der Kongress den Krieg erklärt habe. Nur der Kongress könne den Krieg erklären.

Bei dem letzten Wirbelsturm in der Slowakei wurden nach Berichten an die slowakische Regierung in der Nähe des Bades Zalezno über 2.000 Bäume so umgelegt, dass sie zahlreiche Häuser beschädigten. In der hohen Tatra wurden beim Tschirmersee rund 45.000 Kubikmeter Holz gebrochen, die einen Wert von 2 Millionen Kronen besitzen.

Deutsche Fernkampfflugzeuge melden durch Funkspruch, dass sie im Atlantik 350 Kilometer westlich der Hebriden einen Tanker von 6 bis 8.000 BRT. in Brand geworfen haben. Nähere Nachrichten liegen noch nicht vor.

Die bisherigen Kriegsverluste an schwedischer Tonnage mit ungefähr 265.000 Tonnen entsprechen, wie es in einem Fachbericht heisst, ungefähr 16 Prozent des Bestandes der schwedischen Handelsflotte bei Kriegsausbruch.

Onkel Sam hat sie nur enttäuscht!

NEW-YORK, 16. SEPTEMBER.

„Es ist ein Unglück, dass wir auf Onkel Sam warten müssen“, schreibt der Herausgeber von „Sunday Pictorial“, wie United Press aus London meldet. In dem Leitartikel des englischen Blattes werde weiter festgestellt, dass eine neue Art von Defaitismus das Land erfasst habe, indem man nämlich erkläre, England könne diesen Krieg ohne Amerika nicht gewinnen. Amerika tue sein Bestes, um Grossbritannien zu helfen. Die Wahrheit aber sei, so erkläre „Sunday Pictorial“, dass die Hilfeleistung der USA an Kriegsmaterial bisher in beklagenswerter Weise enttäuscht habe.

Die Korrespondenz stellt weiter fest: „Roosevelt, der grössenwahnsinnige Imperialist, der die Ueberführung von Kriegsmaterial von Nordamerika nach England mit Gewalt durchsetzen will, der jede Bohinderung dieser Lieferungen, soweit es in seiner Macht steht, vernichtend bekämpfen will, der jeden nur infolge seiner Anwesenheit in den Nordamerika irgendwie interessierenden Gewässern niederschiesse will, dieser Roosevelt spielt sich auf, als seien er und sein Land bedroht, als handle er bei solchen Richtlinien noch in der Defensive. Roosevelt kann in Wirklichkeit niemanden darüber täuschen, so betont die Korrespondenz abschliessend, dass er nichts anderes tut, als Zwischenfälle zu suchen, mit denen er, unter Verfälschung des Tatbestandes, das amerikanische Volk in einen Zustand der Erregung zu versetzen und dann in „sein“ Abenteuer stürzen zu können hofft.“

Amliche Bekanntmachungen

Allgemeine Anordnung Über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland

Die Sowjetrussische Wirtschaftspolitik, die in kurzer Zeitspanne einander folgenden Änderungen der Währung und die als Folge des Krieges zwangsläufig auftretende Erschütterung des gesamten wirtschaftlichen Lebens haben dem Ostland schwere Wunden geschlagen. Es ist vornehmste Pflicht diese Wunden schnell zu heilen.

Der Neuaufbau und die wirtschaftliche Neugesaltung Europas müssen unter Beachtung der wirtschaftlichen Struktur der einzelnen Räume erfolgen. Das Ostland ist Bauernland. Die Landwirtschaft muss deshalb als erster Wirtschaftszweig gesund gestaltet werden.

Um die Neuordnung im Ostland durchzuführen, ordne ich das Folgende an:

I

Preise

§ 1

Es ist verboten, ungerechtfertigt hohe Preise oder sonstige Entgelte zu fordern oder zu gewähren.

§ 2

(1) Preise und sonstige Entgelte für Güter und Leistungen jeder Art dürfen nicht über den Stand vom 20. Juni 1941 erhöht werden. Preise und sonstige Entgelte, die seit dem 20. Juni 1941 erhöht worden sind, sind sofort wieder auf den Stand vor dem 21. Juni 1941 herabzusetzen.

(2) Unter das Verbot des Absatzes 1 fällt auch jede mittelbare Preiserhöhung sowie jede andere Handlung, die gegen den Zweck dieser Anordnung verstößt.

§ 3

Der Reichskommissar für das Ostland oder die von ihm beauftragten Stellen können auf Antrag Ausnahmen von den Bestimmungen des § 2 zulassen, soweit dies aus volkswirtschaftlichen Gründen erforderlich ist.

§ 4

Der Reichskommissar für das Ostland oder die von ihm beauftragten Stellen können auch ohne Antrag für bestimmt bezeichnete Waren oder Warengattungen oder für bestimmt bezeichnete Leistungen Preise festsetzen, die von den am 20. Juni 1941 geltenden Preisen abweichen.

II

Löhne

§ 5

Löhne, Gehälter, Ruhegehälter oder sonstige Arbeitsentgelte dürfen nicht über den Stand vom 20. Juni 1941 erhöht werden. Arbeitsentgelte, die seit dem 20. Juni 1941 erhöht worden sind, sind sofort wieder auf den Stand vor dem 21. Juni 1941 herabzusetzen.

§ 6

(1) Lag am 20. Juni 1941 ein Beschäftigungsverhältnis nicht vor, so sind diejenigen Lohn- oder Gehaltssätze zu zahlen, die zu diesem Zeitpunkt für die ausgeübte Tätigkeit festgesetzt oder üblich waren.

(2) Übt der Beschäftigte im Zeitpunkt des Inkrafttretens dieser Anordnung eine andere Tätigkeit aus, als diejenige, die er am 20. Juni 1941 ausübte, so sind diejenigen Lohn- oder Gehaltssätze zu zahlen, die der Beschäftigte für seine jetzige Tätigkeit am 20. Juni 1941 üblicherweise bezogen haben würde.

§ 7

Die bei den deutschen Dienststellen beschäftigten landeseigenen Arbeitskräfte dürfen nur nach den ortsüblichen Lohn- oder Gehaltssätzen besoldet werden.

§ 8

Der Reichskommissar für das Ostland oder die von ihm beauftragten Stellen können Ausnahmen von den Bestimmungen der §§ 5, 6 und 7 zulassen, soweit dies aus besonderen Gründen erforderlich ist.

III

Strafbestimmungen

§ 9

Zu widerhandlungen gegen die vorstehenden Bestimmungen oder Vorschriften oder Anordnungen, die von den zur Preisbildung zuständigen Stellen erlassen werden, werden mit Freiheitsstrafen oder mit Ordnungsstrafen in unbeschränkter Höhe oder mit beiden Strafen bestraft. Ausserdem kann den schuldigen Personen jede weitere geschäftliche Tätigkeit untersagt und die Schliessung des Betriebes angeordnet werden.

IV

Schlussbestimmungen

§ 10

Der Reichskommissar für das Ostland erlässt die zur Durchführung dieser Anordnung erforderlichen Bestimmungen.

§ 11

(1) Diese Anordnung tritt im Gebiet des Reichskommissariats Ostland, soweit es der Zivilverwaltung unterstellt ist, am 16. September 1941 in Kraft.

(2) Zu dem gleichen Zeitpunkt treten alle bisher in diesem Gebiet erlassenen Verordnungen, Anordnungen oder Vorschriften ausser Kraft, soweit sie eine Regelung von Preisen, Entgelten oder Löhnen und Gehältern betreffen.

Riga, den 11. September 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland

LOHSE

Bekanntmachung Nr. 1

über Preise für landwirtschaftliche Erzeugnisse im Ostland

Gemäss § 4 und § 10 der Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 bestimme ich für die Generalbezirke Litauen und Lettland die folgenden Höchstpreise, die ab 16. September 1941 gelten:

I. GETREIDE

Getreide-Erzeugerhöchstpreise. (Die Preise gelten frei Bahnhof Erzeugerstation.)

Getreideart	Naturalgewicht (Gewicht in kg je 1 hl Getreide)	Reinheit i. 0/0 (Mindestzahlen)	Erzeugerhöchstpreise					April und Einzel
			Aug. Sept. Okt.	Nov. Dez.	Jan. Febr.	März		
Roggen								
gedarrt	74 u. höh.	99	100	101	103	102	99	
ungedarrt	72 "	99	93	94	96	95	92	
Weizen								
gedarrt	78 "	99	118	119	121	120	117	
ungedarrt	78 "	99	111	112	114	113	110	
Futtergerste								
gedarrt								
2-zeilig	69 "	99	99	100	102	101	98	
4-zeilig	67 "	99	99	100	102	101	98	
ungedarrt								
2-zeilig	68 "	99	92	93	95	94	91	
4-zeilig	66 "	99	92	93	95	94	91	
Braugerste								
gedarrt								
2-zeilig	69 "	99	109	110	112	111	108	
4-zeilig	67 "	99	109	110	112	111	108	
ungedarrt								
2-zeilig	68 "	99	102	103	105	104	101	
4-zeilig	66 "	99	102	103	105	104	101	
Buchweizen								
gedarrt	58 "	99	130	132	133	130	128	
ungedarrt	56 "	99	123	125	126	123	121	
Hafer								
gedarrt	50 "	98	99	100	102	101	98	
ungedarrt	48 "	98	92	93	95	94	91	

Mischungen von Getreidesorten oder von Getreide- und Hülsenfrüchten werden nach dem Anteil der darin enthaltenen Sorten bezahlt.

II. GETREIDEERZEUGNISSE.

Warenart	Ausmahlung i. 0/0	Einheit	Kleinhandelspreis RM
Mehl			
Roggenmehl	93	1 kg	0,22
Roggenschrot	97	"	0,14
Weizenmehl	65	"	0,28
"	72	"	0,25
"	80	"	"
Grobweizenmehl (Weizenschrot)	96,5	"	0,22
Weizengries (Manna)	—	"	0,30
Brot			
Roggenfeinbrot	—	"	0,22
Roggenschwarzbrot	—	"	0,14
Weissbrot (Mehl)	72	"	0,30
" (I)	80	"	0,28
Grobweizenbrot	—	"	0,24
Gerstengrütze	—	"	0,22
Gerstengraupen	1/0; 2/0	"	0,24
Weizengrütze	—	"	0,28
Buchweizengrütze	—	"	0,44
Haferflocken	—	"	0,32
Weisse Teigwaren	—	"	0,48
Eierteigwaren	—	"	—
Rundstücke	—	je Stck.	0,02
Kümmelbrötchen	—	"	0,04
Feinbrot	—	"	0,04

III. KARTOFFELN.

Lieferungszeitraum	Erzeugerpreis frei Station Städte über 100000 Einwohner	Kleinhandelspreis bei Mengenerwerb	
		von 50 kg u. m.	unter 50 kg
Preise für Kauern			
bis 15. 11. 1941	1,45	1,80	0,20
15. 11.—28. 2. 1942	1,50	1,85	0,20
1. 3.—31. 3. 1942	1,75	2,15	0,23
ab 1. 4. 1942	1,80	2,20	0,24
1. 5. 1942	1,90	2,30	0,25
Preise in der Provinz			
bis 15. 11. 1941	1,35	1,55	0,17
15. 11.—28. 2. 1942	1,40	1,60	0,17
1. 3.—31. 3. 1942	1,65	1,80	0,19
ab 1. 4. 1942	1,70	1,90	0,20
1. 5. 1942	1,80	2,—	0,21

Bei Lieferung des Erzeugers frei Keller des Verbrauchers gilt der Kleinhandelspreis.

IV. FLEISCH- UND FLEISCHERERZEUGNISSE.

Warenart vom Erzeuger franko seiner Bahnstation	Einheit	Einkaufspreis f. 100kg i. Schlachtweg		
		RM	RM	RM
A. Schweine				
Sorte A Gew. über 135 kg	100 kg	58	82	74
B Gew. 120—134,5 kg	"	54	77	76
C Gew. unter 120 kg	"	48	72	65
Rindvieh				
Sorte A jüng. vollfleischige höch. Schl. Wert	"	35—40	82	74
B sonst. vollfl. oder ausgemästete	"	31—34	77	70
C fleischige	"	26—30	70	63
Kälber				
Sorte B mittl. Mast- und Saugkälber	"	44	75	63
C geringe Saugkälber u. Kälber	"	bis 36	70	63
Lämmer, Schafe, Hammel				
Sorte A (Hammel, beste Lämmer)	"	52	108	97
B (beste Schafe)	"	44	100	90
C (sonstige Schafe)	"	bis 36	92	83
(Geschorene Schafe werden nicht gekauft)				
Eber	"	bis 48		

B. Fleischpreise im Einzelhandel.

	Einheit	Kleinhandelspreis RM
Schweinefleisch		
Karbonade (Kotelett)	1 kg	1,24
Weissfleisch (Rückenfleisch)	1 "	0,94
Mittelstück - Bauch	1 kg	1,08
Bratenstück	1 "	1,05
Fett, ungeschmolzen	1 "	0,96
Schulterstück	1 "	0,96
Rippenkarbonade-Kotelettrippen	1 "	0,40
Rippenschulter-Brustrippen mit Fleisch	1 "	0,86
Röhrenknochen-Eisbein	1 "	0,70
Filet	1 "	1,24
Pfote	1 "	0,20
Nieren	1 "	0,60
Kopf mit Backe	1 "	0,46
Knochen mit Fleisch	1 "	0,20
Rindfleisch		
Kurze Rippen, Fehlrippen	1 "	0,96
Suppenfleisch	1 "	0,96
Bratenfleisch-Schmorfleisch	1 "	1,10
Röhrenknochen mit Fleisch - Beinfleisch	1 "	0,46
Fett ungeschmolzen	1 "	0,60
Halsstück	1 "	0,52
Beefsteak	1 "	1,34
Filet	1 "	1,64
Schierfleisch	1 "	1,15
Gemahlene Fleisch	1 "	1,08
Nieren	1 "	0,68
Knochen	1 "	0,20
Kalbfleisch		
Bratenstück	1 "	1,30
Nierenstück	1 "	1,30
Mittelstück	1 "	1,30
Bruststück	1 "	1,08
Karbonadenstück	1 "	1,18
Leber, beste Qualität	1 "	1,30
Lungen	1 "	0,40
Lamm- und Schaffleisch, frisch		
Bratenstück	1 "	1,30
Nierenstück	1 "	1,30
Mittelstück	1 "	1,30
Bruststück	1 "	1,08
Karbonadenstück	1 "	1,18
Leber	1 "	1,30
Lungen	1 "	0,40
Wurstwaren		
Wiener Würstchen	1 "	1,68
Mortadella	1 "	1,56
Geräucherte Krakauerwurst	1 "	1,92
Dauerwurst - schnittfest	1 "	1,92
Leberwurst mit Speckwürfel	1 "	1,92
Leberschmierwurst	1 "	1,56
Blutwurst mit Speckwürfel	1 "	1,30
Blutzungenwurst	1 "	1,54
Bayrische Würste	1 "	1,20
Jägerwürstchen	1 "	1,76
Thüringer Würste	1 "	1,76
Frische Krakauerwurst	1 "	1,70
Leberpastete	1 "	1,90
Grützwurst	1 "	0,50
Sülzwurst	1 "	1,40
Schmalz	1 "	1,20
Talg	1 "	0,72
Geräucherter fetter Speck	1 "	1,20
Geräucherter magerer Speck	1 "	1,32
Fleischkonserven		
Schweinegulasch	0,48 kg	0,81
Kalbsgulasch	0,48 kg	0,81
Rindergulasch	0,48 kg	0,74
Rindfleisch im eig. Saft	0,48 kg	0,67
Kalbfleisch	0,48 kg	0,69

MILCH- UND MOLKEREIPRODUKTE

Erzeugnisse	Einheit	Gross- und Engrosverteilung		
		RM	RM	RM
Butter				
Sorte Ia	1 kg	1,90	2,—	2,20
" Ib	"	1,85	1,95	2,15
" Ic	"	1,80	1,90	2,10
" IIa	"	1,80	1,90	2,10
" IIb	"	1,75	1,85	2,05
" III	"	1,60	1,70	1,90
Landbutter	"	1,50	1,60	1,80
Käse				
Emmenthaler 50% I	"	1,36	1,46	1,60
" 50% II	"	1,21	1,31	1,45
Edamer I	"	1,26	1,36	1,50
" II	"	1,16	1,26	1,40
" III	"	0,96	1,06	1,20
Semgaller (20%) I	"	0,64	0,70	0,80
" (20%) II	"	0,56	0,63	0,70
Tilsiter (45%) I	"	1,26	1,36	1,50
" (45%) II	"	1,16	1,26	1,40
" (45%) III	"	0,96	1,06	1,20
Tilsiter (20%) I	"	0,73	0,80	0,90
" (20%) II	"	0,63	0,70	0,80
aus entrahmter Milch:				
Johanniskäse	"	—	0,75	0,80
Weisskäse	"	—	0,55	0,60
Kräuterkäse, zu 35/50 gr netto	je Stück	—	0,09	0,10
Harzkäse, zu 65 gr netto	"	—	0,09	0,10
Schmelzkäse, zu 250 gr netto	"	—	0,48	0,50
Vollmilch				
Pasteurisierte, 1. Flaschen .. 1. Kannen ..	1 Ltr.	—	0,13	0,14
" .. 1. Kannen ..	"	—	0,12	0,13
Frische 1. Flaschen .. 1. Kannen ..	"	—	0,12	0,13
" .. 1. Kannen ..	"	—	0,11	0,12
Kefir	"	—	0,11	0,12

Amtliche Bekanntmachungen

Fortsetzung von Seite 4

Erzeugnisse	Einheit	Grossverkauf		Kleinverkauf
		RM	RM	
Eier Vollfrische	—	Unspr. f. 1 kg	Sortiert p. 100 St.	perStck.
Sorte A—grosse, über 60 gr	—	0,95	0,70	0,08
mittl. v. 50—60 gr	—	0,95	0,65	0,07½
Frische	—			
Sorte B—grosse, über 60 gr	—	0,95	0,60	0,07
mittl. v. 50—60 gr	—	0,95	0,56	0,06½
Honig	1 kg			
in Waben	—	1,90	2,—	2,20
flüssig	—	1,70	1,80	2,—
in Gläsern zu 200 gr netto	je St.	—	0,50	0,60
Käsein	1 kg			
techn. Quarg Sorte Ia	—	0,30	—	—
Ib	—	0,26	—	—
II	—	0,22	—	—
III	—	0,19	—	—
Säurekasein	1 to	—	1 000,—	—

VI. GEFLUEGEL

	Einheit	Geschlachtetes Geflügel		Lebendes Geflügel	
		gemaestet	nicht-gemaestet	gemaestet	nicht-gemaestet
Gänse, ohne Eingeweide, Kopf, Flügel, Füsse	1 kg				
1. Güte	—	1,20	0,90	0,70	0,50
2. Güte	—	0,80	0,55	0,50	0,35
Truthähne, desgl.	—				
1. Güte	—	1,—	0,70	0,60	0,40
2. Güte	—	0,70	0,50	0,40	0,30
Truthennen, desgl.	—				
1. Güte	—	1,20	0,90	0,70	0,50
2. Güte	—	0,80	0,55	0,50	0,35
Enten, desgl.	—				
1. Güte	—	1,50	1,05	0,90	0,60
2. Güte	—	1,—	0,70	0,60	0,40
Hühner, desgl.	—				
1. Güte	—	1,—	0,70	0,60	0,40
2. Güte	—	0,70	0,50	0,40	0,30
Junggeflügel (Hähnchen, Hühnchen, Küchel), desgl.	—				
1. Güte	—	0,80	0,55	0,50	0,30
2. Güte	—	0,55	0,35	0,30	0,20

VII. VERSCHIEDENE LEBENSMITTEL

	Einheit	Kleinhandelspreis
„Volkskaffee“		
in Packungen	1 kg	0,51
lose	—	0,47
Fruchttee	—	1,38
Fruchttee	—	0,48
Zucker (Streuzucker)	—	—

Riga, den 12. September 1941

Der Reichskommissar für das Ostland
I. V.: FRÜNDT

Bekanntmachung Nr. 1

über die Lohngestaltung im Ostland

Gemäss § 8 und § 10 der Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941, bestimme ich für die Generalbezirke Litauen und Letland:

Valdiniai pranešimai

Bendras potvarkis

dėl kainų ir atlyginimų nustatymo Rytų Krašte

Sovietų ūkio politika, per trumpą laikotarpį vienas po kito įvykusių valiutos pakeitimai ir karo pasekmėse įvykęs bendro ūkinio gyvenimo sukrėtimas Rytų Krašte padarė sunkių žaizdų. Yra labai svarbi pareiga šias žaizdas skubiai užgydyti.

Europos atstatymas ir jos ūkio pertvarkymas turi vykti neišleisdžiant iš dėmesio paskirų sričių ūkinės struktūros. Rytų Kraštas yra ūkininkų kraštas. Todėl žemės ūkis, kaip pirmoji ūkio šaka, turi būti pirmiausiai sveikais pagrindais sutvarkytas.

Naujamajai santvarkai įgyvendinti įsakau kas seka:

Kainos

§ 1

Draudžiama reikalauti nepateisinamai aukštų kainų ar kitokio atlyginimo arba juos mokėti.

§ 2

1) Kainos ir kitokie atlyginimai už įvairios rūšies prekes ir darba negali būti aukštesni už tas kainas ir atlyginimus, kurie buvo mokami 1941 m. birželio 20 d. Kainos ir atlyginimai, kurie buvo pakelti po 1941 m. birželio 20 d., turi būti tuojau sumažinti iki lygio, buvusio prieš 1941 m. birželio 21 d.

2) Pirmąja pastraipa draudžiamas ir netiesioginis kainų kėlimas, o taip pat kitoks veikimas, prieštaraujantis šio potvarkio tikslui.

§ 3

Reicho Komisaras Rytų Kraštui arba jo įgalioti organai

Lohnzuschlag

(1) Zu den Löhnen, Gehältern, Ruhegehältern oder den sonstigen Arbeitsentgelten und den Renten ist unabhängig von der Höhe des Einkommens ein Zuschlag zu gewähren.

(2) Der Zuschlag darf nur an nichtdeutsche Arbeitskräfte gezahlt werden.

(3) Der Zuschlag beträgt:

1. bei den im Stundenlohn, Schichtlohn oder Wochenlohn Beschäftigten 0,12 Reichsmark für jede Arbeitsstunde,

2. bei den im Monatslohn Beschäftigten 24 Reichsmark für jeden Monat.

(4) Der Zuschlag ist auch den Arbeitskräften zu zahlen, deren Entlohnung neben Barbezügen in freier Verpflegung besteht. Der Wert der freien Verpflegung ist in Höhe monatlich 24 Reichsmark oder von täglich 0,80 Reichsmark vom Gesamteinkommen abzuziehen.

§ 2

Lohnverzeichnisse

Sämtliche Betriebe, Unternehmungen und Verwaltungen, die nichtdeutsche Arbeitskräfte beschäftigen, haben bei dem für sie zuständigen Gebietskommissar ein Verzeichnis mit den nachstehend bezeichneten Angaben einzureichen:

1. Bezeichnung der einzelnen bei ihnen beschäftigten Berufs- und Tätigkeitsgruppen,

2. Angaben über die Höhe der Löhne und Gehälter dieser einzelnen Berufs- und Tätigkeitsgruppen nach dem Stande vom 20. Juni 1941.

§ 3

Die Gebietskommissare bestimmen, bis zu welchem Zeitpunkt die in § 2 genannten Verzeichnisse bei ihnen einzureichen sind.

§ 4

Die Anordnung tritt am 16. September 1941 in Kraft.
Riga, den 12. September 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland
I. V.: FRÜNDT

Anordnung ueber die Durchfuehrung der Preisueberwachung im Ostland

Gemäss § 9 und § 10 der Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 bestimme ich:

§ 1

Die Durchführung der Preisüberwachung obliegt den Generalkommissaren und den Gebietskommissaren.

§ 2

(1) Die Gebietskommissare können Ordnungsstrafen bis zu 500 Reichsmark verhängen und die Geschäftsschliessung bis zur Dauer von 2 Wochen anordnen.

(2) Gegen die Entscheidung der Gebietskommissare ist innerhalb eines Monats seit Bekanntgabe die Beschwerde an den zuständigen Generalkommissar zuständig. Dieser entscheidet endgültig.

§ 3

(1) Die Generalkommissare können Ordnungsstrafen in unbeschränkter Höhe verhängen, die dauernde Geschäftsschliessung anordnen und den schuldigen Personen die weitere geschäftliche Tätigkeit untersagen.

(2) Gegen die Entscheidung der Generalkommissare ist innerhalb eines Monats seit Bekanntgabe die Beschwerde an den Reichskommissar zulässig.

§ 4

Freiheitsstrafen können nur durch die Gerichte verhängt werden.

Die Anordnung tritt am 16. September 1941 in Kraft.
Riga, den 12. September 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland
I. V.: FRÜNDT

Anordnung ueber Preisauszeichnung

Auf Grund des § 10 der Anordnung über die Preis- und Lohngestaltung im Ostland vom 11. September 1941 ordne ich an:

§ 1

Sämtliche in Schaufenstern oder Kaufläden sowie auf Märkten ausgestellten Waren sind mit Preisschildern zu versehen, aus denen der genaue Preis in Reichsmark und die Verkaufseinheit ersichtlich sind.

§ 2

Für die nachstehend bezeichneten Waren sind die Preise in Preislisten zu verzeichnen, die im Schaufenster und im Verkaufsraum an gut sichtbarer Stelle anzubringen sind:

- Freisch- und Wurstwaren, Zucker,
- Backwaren, Marmelade,
- Getreideerzeugnisse, Butter,
- Hülsenfrüchte, Eier,
- Kaffee, Käse,
- Tee, Kartoffeln.

Die Pflicht zur Preisbeschilderung gemäss § 1 bleibt unberührt.

§ 3

Friseure, Schuhmacher und Wäschereien haben die Preise für ihre wichtigsten Leistungen in Preisverzeichnissen aufzunehmen, die im Schaufenster und im Verkaufsraum gut sichtbar anzubringen sind.

(1) Gaststätten, Speisewirtschaften, Kantinen und ähnliche Betriebe haben Preisverzeichnisse für Speisen und Getränke in hinreichender Zahl auf den Tischen auszulegen und jedem Gast vor Entgegennahme von Aufträgen und bei der Abrechnung auf Verlangen vorzulegen. Die Preisverzeichnisse müssen die jeweils angebotenen Speisen und Getränke und den Tag der Ausstellung enthalten. Zur Erhebung gelangende Zuschläge (für Bedienung, Steuer usw.) zu den Preisen sind in einer Anmerkung auf den Preisverzeichnissen anzugeben.

(2) In kleineren Betrieben gilt die Vorschrift des Absatzes 1 nicht, soweit die Gäste die Preise aus Preisverzeichnissen ersehen können, die in den Gasträumen an gut sichtbarer Stelle angebracht sind.

(3) Bei Getränken, die in genormten Gefässen zum Ausschank gelangen, ist in den Preisverzeichnissen die Gefässgrösse anzugeben, auf die sich der Preis bezieht.

(1) Betriebe, die gewerbsmässig Fremde beherbergen, haben am Eingang oder bei der Anmeldestelle ihres Betriebes an gut sichtbarer Stelle ein Verzeichnis anzubringen, aus dem zu ersehen sein muss:

- 1. die Zahl der vorhandenen Zimmer und deren Nummerbezeichnung,
- 2. der Preis für jedes Zimmer, getrennt nach der Zahl der Betten (ein Bett oder mehrere Betten).

Die an den Zimmern angebrachten Nummern müssen mit den in dem Verzeichnis bezeichneten Nummern übereinstimmen.

(2) Die Betriebe haben ausserdem in jedem zur Beherbergung dienenden Zimmer an gut sichtbarer Stelle ein Preisverzeichnis anzubringen, auf dem die in Absatz 1 bezeichneten Angaben für dieses Zimmer enthalten sein müssen.

§ 6

Die Preisauszeichnung hat in der deutschen und der jeweiligen Landessprache zu erfolgen.

§ 7

Die Anordnung tritt am 16. September 1941 in Kraft.
Riga, den 12. September 1941.

Der Reichskommissar für das Ostland
LOHSE

III.

Baudos

§ 9

Nusižengę šioms nuostatomis, įsakymams ar potvarkiams, kuriuos paskelbs kainoms nustatyti kompetentingi organai, bus baudžiami nenustatyto ilgio laisvės atėmimu ar disciplinarinėmis baudomis arba abiejomis baudomis kartu. Be to, nusikaltusiems gali būti uždraustas bet kuris tolesnis verslas ir įsakyta uždaryti jų įmones.

IV.

Baigiamieji nuostatai

§ 10

Reicho Komisaras Rytų Kraštui skelbia šiam potvarkiui vykdyti reikalingus nuostatus.

§ 11

1) Šis potvarkis Reicho Komisarą Rytų Kraštui civilinei administracijai pavestėje srityje įsigalioja nuo 1941 m. rugsėjo 16 d.

2) Nuo to laiko nustoja galiojė visi iki šiol šioje srityje paskelbti dekretai, potvarkiai ar įsakymai, liečią kainų, atlyginimų ar algų tvarkymą.
Ryga, 1941 m. rugsėjo 11 d.

(pas.) LOHSE

Reicho Komisaras Rytų Kraštui

Skelbimas Nr. 1

apie kainas žemės ūkio gaminiams Rytų Krašte

Remdamasis 1941 m. rugsėjo 11 d. potvarkio dėl kainų ir atlyginimų nustatymo Rytų Krašte §§ 4 ir 10, nustatau generalinėms Lietuvos ir Latvijos sritims maksimalines kainas, kurios galioja nuo 1941 metų rugsėjo 16 d.:

(Atkelta iš 5 psl.)

I. JAVAI
Maksimalinės kainos javų gamintojams (paimant iš gamintojo stoties). (Reichsmarkėmis)

Table with columns for grain types (Rugiai, Kviečiai, Pašariniai miežiai, Bravoriniai miežiai, Grikiai, Avižos) and their prices in various units.

Už įvairių javų rūšių arba javų ir ankštinių mišinių mokama pagal juose esančių rūšių kiekius.

II. JAVŲ GAMINIAI

Table listing prices for various grain products like maltai, duona, ragaišiai, etc., with columns for item name, percentage of inclusion, quantity, and price.

Pyragaičiams kainą leidžiama padidinti daugiausia 100% palyginus su 1941 m. birželio 22 d. kainomis.

III. BULVĖS

Table showing prices for potatoes in different regions (Kauna, provincijoje) and for different periods.

Jeif gamintojas pristato tiesiai vartotojui, tai taikomos detalinės kainos.

IV. MĖSA IR MĖSOS GAMINIAI

Table listing prices for various types of meat and meat products, including ribs, sausages, and processed meats.

MĖSOS KAINOS DETALIOJE PREKYBOJE

Detailed table of meat prices in the wholesale market, listing items like Kiaušiena, Jautiena, Veršiena, and Mėsos konservai with their respective prices.

V. PIENAS IR PIENO GAMINIAI

Table listing prices for various types of milk and milk products, including whole milk, cream, and processed milk.

Table listing prices for various food products (Gaminiai) such as sugar, flour, and other staples, with columns for item name, quantity, and price.

VI. PAUKŠČIAI

Table listing prices for various types of poultry (Paukščiai) including chickens, ducks, and geese, with columns for item name, quantity, and price.

VII. ĮVAIRŪS MAISTO PRODUKTAI

Table listing prices for various food products like coffee, tea, and other beverages.

Ryga, 1941 m. rugsėjo 12 d.

(pas.) FRÜNDT Už Reicho Komisarą Rytų Kraštų

Skelbimas Nr. 1 dėl atlyginimų Rytų Krašte

Pasiremdamas 1941 m. rugsėjo 11 d. potvarkio dėl kainų ir atlyginimų Rytų Krašte § 8 ir 10, nustatau generalinėms Lietuvos ir Latvijos sritims, kas seka:

- Atlyginimų priedas
(1) Prie atlyginimų, algų, pensijų ar kitokių darbo atlyginimų ir rentų, nepaisant šių pajamų dydžio, nustatoma duoti prieda.
(2) Priedas turi būti mokamas tik ne vokiečių darbo jėgoms.
(3) Mokami priedai yra tokie:
1. Gaunantiems atlyginimą už valandas, pamainas ar savaites pridėjama po 0,12 Reichsmarkių už darbo valandą.
2. Gaunantiems mėnesinį atlyginimą pridėjama po 24 Reichsmarkes už kiekvieną mėnesį.
(4) Priedas mokamas ir toms darbo jėgoms, kurios šalia grynų pinigų atlyginamos dar ir maistu.
Atlyginimų sąrašai
Visi fabriakai, įmonės ir įstaigos, kuriose dirba nevokiškosios darbo jėgos, turi atitinkamam apygardos komisarui įteikti sąrašus su šiais daviniais:
1. jose dirbančių paskirų profesinių ir darbo grupių pavadinimais,
2. daviniais apie šių paskirų profesinių ir darbo grupių atlyginimų ir algų dydį pagal 1941 m. birželio 20 d. padėtį.

Šis potvarkis įsigalioja nuo 1941 m. rugsėjo 16 d. Ryga, 1941 m. rugsėjo 12 d.

(pas.) FRÜNDT Už Reicho Komisarą Rytų Kraštų

Potvarkis dėl kainų priežiūros Rytų Krašte

Pagal 1941 m. rugsėjo 11 d. potvarkio dėl kainų ir atlyginimų Rytų Krašte §§ 9 ir 10, nustatau:

- 1. Kainų priežiūra pavedama generaliniams komisarams ir apygardų komisarams. (Nukelta į 8 psl.)

Naujų Vidurinių mokyklų mokytojų paskyrimai

P. Švietimo Generalinio Tarėjo įsakymu vidurinių mokyklų mokytojais paskirti šie asmenys:

- 1) Alytaus gimnazijon — kun. Albinas Žilinskas, kun. Antanas Sidaravičius, Pranas Girdžius, Kazys Klimavičius, Vladas Rutkauskas.
- 2) Biržų gimnazijon: Stasys Lipniūnas — inspektorium; kun. Povilas Jasiškas, Viktoras Januškevičius.
- 3) Jurbarko gim-jon — Matas Bagdonas.
- 4) Kauno I g-jon — Kazys Kepalas.
- 5) Kauno III g-jon — Irena Povilaitienė, Marija Šmulštūtė.
- 6) Kauno IV g-jon — Regina Vasilauskienė, Elena Grigiškaitė.
- 7) Kauno V g-jon — M. Čepulienė.
- 8) Kauno VI g-jon — Artūras Paulaitis.
- 9) Kauno VIII g-jon — Birutė Vokietaitė.
- 10) Kauno X g-jon — Adelė Valentinavičiūtė.
- 11) Kėdainių g-jon — Aleksandras Churginas Antanina Brazauskienė.
- 12) Kybartų g-jon — kun. Vaclovas Karalevičius.
- 13) Lazdijų g-jon — kun. Albinas Jaudegis.
- 14) Linkuvos g-jon — Jonas Janulionis.
- 15) Marijampolės I g-jon — kun. Andrius Gustaitis, Jonas Zekevičius, Edgardas Rozniekas, Vincas Bazilevičius.
- 16) Marijampolės II g-jon — kun. Juozas Adomaitis, Marija Augustinienė.
- 17) Mažeikių g-jon — Irena Prensūtė, Vilius Pitkmigis, Henrikas Štaras.
- 18) Panevėžio II g-jon — Jonas Kaminskas, Irena Moigytė.
- 19) Plungės g-jon — Juozas Bakys.
- 20) Prienų g-jon — Juozapa Krajauskaitė, Elena Čerkeliūnaitė, Jonas Čirūnas, kun. Juozas Luckus.
- 21) Raseinių g-jon — Genė Dundulytė, Vladas Kulišis.
- 22) Rokiškio g-jon Anelė Česnaitė.
- 23) Šakių g-jon — kun. Vincas Švelnys, Balys Laukaitis.
- 24) Šiaulių I g-jon — Kazys Paulauskas.
- 25) Šiaulių II g-jon — Adelė Grytaitė.
- 26) Telšių g-jon — Juozas Mačernis.
- 27) Ukmergės g-jon — Janina Reivytenė.
- 28) Vilkaviškio g-jon — kun. Vaclovas Šuminas.
- 29) Dusetų g-jon — Jonas Čeišys.
- 30) Jonavos g-jon — Česlovas Markšaitis.
- 31) S. Kalvarijos g-jon — kun. Stanislovas Račkauskas.
- 32) Krakų g-jon — Olga Vainerytė, Kazimiera Ožalėnė, Jonas Svėgžda.
- 33) Leipalingio g-jon — Ona Lelešytė.

- 34) Malėtų prog-jon — Jonas Žižys.
- 35) Merkinės prog-jon — Jonas Rūdzevičius, Petras Batisa, Vytautas Gutauskas.
- 36) Z. Naumiesčio prog-jon Elena Lovoskienė.
- 37) Pilviškių prog-jon — kun. Kazimieras Katilius, Juozas Jasiukynas.
- 38) Skapiškio prog-jon — Jonas Barauskas.
- 39) Seduvos prog-jon — Kamilė Džnevičiūtė.
- 40) Veiverių prog-jon — kun. Vytautas Bagdanavičius.
- 41) Zeimelio prog-jon — Aldona Zakienė, kun. Stasys Kurlandakis.
- 42) Šiaulių suaugusių prog-jon — Jonas Petraitis-Petrauskas.

VIDURINIŲ MOKYKLŲ MOKYTOJŲ PERKĖLIMAI

- P. Švietimo Generalinio Tarėjo įsakymu nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d. perkelti šie mokytojai:
- 1) Kauno IV g-jos mok. Antanas Daunoras — Alytaus gimnazijon.
 - 2) Kauno VI g-jos mok. Rapolas Pocius — Šventosios gimnazijon.
 - 3) Šventosios g-jos mok. Ona Gudelytė — Kauno VI gimnazijon.
 - 4) Panevėžio I g-jos mok. Ona Danilevičienė — Rokiškio g-jon.
 - 5) Šilalės prog. mok. Henrikas Mejeris — Šiaulių I g-jon.
 - 6) Vilniaus IV g-jos mok. Povilas Valėka — Jonavos prog-jon.
 - 7) Leipalingio prog. mok. Antanina Kučinskaitė — Linkuvos g-jon.

- 9) Alytaus amatų mokyklos mokyt. Vytautas Krulickas — Mažeikių g-jon.
- 9) Rokiškio g-jos mokyt. Domininkas Petrauskas — Utenos g-jon.
- 10) Ukmergės mokyt. seminarijos mok. Pranas Šilys — Ukmergės g-jon.
- 11) Šakių g-jos mokyt. Veronika Pignienė — Radviliškio progimnazijon.

NAUJI VIDURINIŲ MOKYKLŲ DIREKTORIAI IR INSPEKTORIAI

- P. Švietimo Generalinio Tarėjo įsakymu nuo š. m. rugsėjo mėn. 1 d. paskirti:
- 1) Anykščių prog-jos mokyt. Bronius Juška — tos prog-jos direktorium.
 - 2) Aukštadvario prog. mokyt. Bronius Medelis — tos progimnazijos direktorium.
 - 3) Z. Naumiesčio prog-jos mokyt. Aleksandras Neviera — tos progimnazijos l. e. direktoriaus p.
 - 4) Švenčionių progimnazijos mokyt. Tomas Glodas — tos progimnazijos direktorium.
 - 5) Zeimelio prog-jos mokyt. Stanislaiva Beinorienė — tos progimnazijos direktorium.
 - 6) Biržų g-jos mokyt. Stasys Lipniūnas — tos g-jos inspektorium.
 - 7) Kauno III g-jos mokyt. Marija Ruginienė — tos g-jos inspektorium.
 - 8) Kauno V g-jos mokyt. Antanas Kalinauskas — tos g-jos inspektorium.
 - 9) Kauno VIII g-jos mokyt. Marija Vasilauskienė — tos g-jos inspektorium.

VISUOMENĖS ŽINIAI

Kauno Miesto Savivaldybė praneša, kad jos žinioje esančios

- PIRTYS:**
- I-ji — Vaidoto gt. 78 Nr.
 - II-ji — Sodu gt. 68 Nr.
 - III-ji — Lukšio gt. 24 Nr.
 - IV-ji — Jurbarko gt. 2 Nr.
 - V-ji — Prieplaukos gt. 13 Nr.
 - VI-ji — Kapsų gt. 44 Nr.
 - VII-ji — Kalniečių gt. 38 Nr.
- veikia penktadieniais ir šeštadieniais nuo 10 valandos iki 21 valandos, o sekmadieniais nuo 7 val. iki 10 valandos.
- Pastaba:** V-ji pirtis (Higiena) sekmadieniais neveikia.
- SKALBYKLOS:**
- I-ji — Radvilėnų gt. 21 Nr.
 - II-ji — Seimo gt. 8 Nr.
 - III-ji — Duonelaičio gt. 49 Nr.
- veikia visą savaitę (išskyrus Sekmadienius) nuo 8 val. iki 16 val. ir priima skalbti skalbinius mažais ir didesniais kiekiais.

- SKALBINIŲ PRIĖMIMO KONTOROS:**
- Mapų gt. 2 Nr.
 - Seimo gt. 8 Nr.
 - Laisvės al. 84 Nr.
 - Maironio gt. 25 Nr.
 - Duonelaičio gt. 49 Nr.
 - Mickevičiaus gt. 20b Nr.
 - Vienybės a. 7 Nr.
 - Gedimino gt. 24 Nr.
 - Laisvės al. 14a Nr.
 - Vytauto pr. 4c Nr.
 - Zemaičių gt. 31 Nr.
 - Zanavykų gt. 23 Nr.
 - Aukštaičių gt. 2 Nr.
- Veikia kasdien nuo 7 val. iki 18 val. (darbo pertrauka nuo 11 val. iki 14 val.) ir tuo laiku priima mažesniais kiekiais skalbinius ir įvairius drabužius skalbiniai, valymui ir dažymui. Taip pat tomis valandomis galima atsiimti sutvarkytus skalbinius bei rūbus. 937(3)

SPORTAS

Kuprevičius ar Gerulaitis?

Vakar Lietuvos lauko teniso pirmenybėse buvo žaidžiamas vyrų vieneto finalas. Susitiko praeitų metų meistris Gerulaitis ar Kuprevičius.

Pirmam sete Gerulaitis persvaroj ir laimi 6:1. Toliau Kuprevičius lengvu stiliumi laimi tokia pat pasekme ant-rajį setą. Įtemptas auge. Trečias setas po atkaklios kovos Gerulaičio. Ketvirtame Kuprevičius įtikinančiai vyrauja ir, puikiai dirbdamas prie tinklo, laimi 6:3. Penktasis, lemiamasis, setas, turįs išspręsti nugalėtoją, dėl tamsos nežaidžiamas ir atidedamas šiai dienai.

Be to, dar liko mišraus dvejetainio baigminis žaidimas Danauskaitė — Kuprevičius — Ščukauskaitė — Gerulaitis. Tuo būdu šiandien, atrodo, pirmenybės bus baigtos.

rinktinės dalyvis iki 1924 metų. Savo klubo vienuolikėje Jaeger žaidė iki 1932 metų, t. y. jau susilaukęs per 40 metų amžiaus.

Su malonumu Jaeger prisimena dvikovę su Olandija, kurią vokiečiai laimėjo 1:0, ir Jaeger įkrito ta vicintelj įvartį.

Idomi Jaeger nuomonė apie pokari-nius vokiečių pralaimėjimus futbolo fronte. Tąsyk žaidikai neturėjo didesnio tarpusavio ryšio, vienas kita mažai pažino ir dažnai susitikdavo tik svetimame mieste, kur turėdavo įvykti svarbiosios rungtynės. Dabar gi ekipa daugiau susicementavusi, kruopščiai paruošiama, dėl to ir nesėkmės žymiai geresnės.

DVIRAČIŲ LENKTYNĖS LAIMEJO JUODŽBALIS

Futbolo rungtynių Kaunas — Vilnius pertraukus metu įvyko 10 km dviračių lenktynės su baigmėmis kas kilometras. Važiavo 7 dviratininkai. Lenktynės pateikė nuotalkingų akimirkų. Laimėjo St. Juodžbalis, parodęs laiką 18:05.0 min. Antrąją vietą užėmė St. Severinas, trečiuoju atvyko Zelinkevičius. Nestartavo Paršaitis, praeitose panašiose lenktynėse užkūrus gerą konkurenciją laimėtojui Juodžbaliui.

ITALAI NUGALĖJO VOKIEČIUS

Atėnuose įvyko futbolo rungtynės tarp mieste stovinčių italų ir vokiečių kariuomenės dalinių. Susitikimą laimėjo italai 4:2.

16 METŲ VALSTYBINĖJ RINKTINĖJ

Vokietijos futbolo istorijoje vidurio puolikas Jaeger — reikšminga asmenybė. Dar šiandien jis prisimenamas kaip vienas didžiųjų vokiečių futbolininkų. Jaeger sugebėjo išlaikyti valstybinę rinktinę šešiolika metų!

Dar jaunas būdamas, Jaeger buvo vieno Altonos (Hamburgo priemiesčio) klubo narys. Devyniolikos metų pirmą kartą dalyvavo valstybinėje ekipoj prieš Austriją. Jaeger žaidė puskaikiu. Vokiečiai tąsyk pralaimėjo 2:3, kas, atsiminus aukštą austrų klasę, nėra blogas reiškinys. 1909 m. Jaeger jau dirigavo vokiečių puolimui. Oxforde Vokietija turėjo pralaimėti Anglijai 0:9. Po to Jaeger stojo į kariuomenę Po dveju metu vėl pasirodė futbolo aikštėje.

Ir taip Jaeger buvo valstybinės

RADIJO PROGRAMA

TRIEDIENIS, IX. 17 d.

6.00 Malda, dienos mintys. Rytinis koncertas. 6.40 Mankšta. Vadovauja K. Marijošėnė. 7.00 Zinios vokiečių kalba. 7.15 Zinios, pranešimai, tolimesnė dienos programa. 7.45 Koncertas. 8.15 — 9.15 — pertrauka. 9.15 Zinios. 9.30 Koncertas. 10.10 Mokslo įvairenybės. 10.30 Koncertas. 11.45 Dr. Vorobjovas. Vilniaus architektūra (klasicalizmas). 12.00 Varpų muzika iš Karo muziejaus. Zinios, tolimesnė dienos programa. 12.20 Tarpinė muzika. 12.30 Zinios vokiečių kalba. 12.45 Vidudienio koncertas (transliacija iš Vokietijos). 14.00 Zinios vokiečių kalba. 14.15 Popietinis koncertas. (Transliacija iš Vokietijos). 15.00 Zinios vokiečių kalba; po žinių — pertrauka iki 16.00 val. 16.00 Garsų paradai. 17.00 Zinios vokiečių kalba. 17.15 Zinios, laikraščių naujienos, pranešimai. 17.45 Petras Babickas: Zmogus ir gamta. 18.00 Mišrus koncertas. 19.00 Pranešimai iš fronto. Vyriausios vokiečių karo vadovybės pranešimai ir žinios vokiečių kalba. 20.15 Zinios, programa rytdienai. 20.30 Vokietikai lietuviams. 20.45 Patarimai ūkininkams. 21.00 Dainuoja Stasys Kelbauskas. 21.15 Baletų muzika. 22.00 Zinios vokiečių kalba; po jų — žinios lietuviškai. Šokių muzika. 23.00 Programos pabaiga.

I LAISVE

Redakcija — Duonelaičio 24, tel. 21414, 20520 ir 20530.

Administracija — Mickevičiaus 28 (medinis namelis), tel. 26375, 22430.

A. Ą A.

1941-IX-13 d. Kauno miesto ligoninėje mirė a. a. kun. **ANTANAS BURDULIS**. Antradienį, š. m. IX. 16 d., Aleksoto bažnyčioje ryte gedulingos pamaldos, vakare 17 val. ekportas iš bažnyčios į Aleksoto kapus.

Aleksoto klebonas

SKELBIMAS

Kauno Pramoninių Gaminių Prekybos cheminei valyklai reikalingi valytojai specialistai. Prašome kreiptis į Gamybos skyrių, Laisvės Alėja Nr. 24 darbo valandomis. 1045(4)

SKELBIMAS

BUV. MOTERŲ SIUVYKLA „SMART“ perėjo Kauno Pramoninių Gaminių P-bos žinion ir iš Laisvės Alėjos Nr. 25 persikėlė į Daukanto g-vė Nr. 13. Prašome klijentes kreiptis į siuvyklą Daukanto g-vė Nr. 13. 1046(4)

DARBO IR SOCIALINIŲ REIKALŲ VADYBAI SKUBIAI reikalingas labai gerai mokąs vokiečių kalbą etatinis vertėjas — stilistas už gerą atlyginimą. Kreiptis Kaune, Gedimino g. 40 Nr., telefonas 20642 Nr. 1014(4)

Med. gydytojas **ANTANAS PAGIRYS** Odos ir veneros ligos 17—19 val. Parodos g. Nr. 10, b. 2. Tel. 23040. 1093(2)

Parduodamas mažai vartotas 32 besų akordijonas. Sužinoti: Maironio 16, bt. 16, nuo 5 iki 7 val. 1094(1)

Kas žino apie Mikelkevičių Zenoną, s. Mykolo, anksčiau tarnavęs Šėtos savivaldybės sekretorium, paskutiniu laiku gyveno Serežiuje, prieš 3 savaites išvyko į Šėtos apylinkes. Prašom pranešti Kauno aps. Serežiaus paštas, Padubysio kaimas. M. Mikelkevičiams 1097(1)

Ieškau pirkti vartotą moterišką dviračį. Siūlyti Šančiai, Drobės g-vė 37, II aukštas. 1100(1)

Pamesti dokumentai su pinigais voke. Radusį prašau grąžinti nors dokumentus. Kanto g-vė Nr. 9, but. 3. Barščiūskienei. 1099(1)

Akc. B-vės „Statyba“ Transporto skyrius Kaune, Kėstučio g-vė Nr. 51, telef. 2237 **PERKA DOBILUS**. Moka geras kainas. 983(6)

Bakučio Broniaus dingusi duklė Janė Bakutytė, 10 metų amžiaus, sužinoję apie ją prašau pranešti Daukanto 12, b. 4 Kauno Radiofonui. 1068(2)

Perku senų radio aparatų dalis ir senų laikrodžių dalis. Siūlyti: Kaunas, Savanorių prospektas Nr. 5, bt. 2. 967(6)

BUHALTERIJOS ir stenografijos grupės pradėjo pamokas. Užstrašiusieji ar norį dar užrašyti, prašom kreiptis į **KURSUS**, Sapiegos g. 6 nr. 890(10)

Pamesta 1941. IX. 6 d. (Šančiuose?) vyrišką odinę, geltona, kairiosios rankos pirštinę. Radusiam bus atlyginta. Gražinti Kėstučio 15 Nr. 33 kamb. 1108(1)

Reikalinga ateinanti tarnaitė, virti nereikia. Kreiptis: Žaliakalnis, Petro Vileišio gatvė Nr. 3, butas 5. 1104(1)

Utenos Apskritis Viršinininko Istaigai **SKUBIAI REIKALINGAS VERTĖJAS**, gerai mokąs vokiečių ir lietuvių kalbas žodžiu ir raštu. Su prašymais kreiptis Utenos Apskritis Viršinininko Istaigon. 1087(2)

Utenos Apskritis Valdybai reikalingas buhalteris. Su prašymais kreiptis Utenos Apskritis Valdybon. 1086(2)

Rugsėjo 13 d. 9 — 11 val. Laisvės Al. pamečias piniginę su dokumentais ir pinigais. Už atlyginimą prašau grąžinti Ignui Masiliūnui „Parama“, Putvinskio g-vė 23. Telef. 25261. 1084(1)

REIKALINGA DANTŲ GYDYTOJA į provinciją ieškoma dantų gydytoja, yra kabinetas, dėl sąlygų kreiptis į d-rę Mikalėnė, III Poliklinika, Nemunė g-vė. 1083(1)

Š. m. rugsėjo mėn. 15 d. dingo maisto kortelė, išduota vardu Sirutavičiui Jonui, Elgulių seniūnijos. Radusį prašau grąžinti Murava 87. 1106(1)

Kraujo Transfuzijos Stotis persikėlė į naujas patalpas Kėstučio g-vė 6 nr. III aukštas. Donorų registracija atliekama darbo valandomis. Telefonai: vedėjo 29302, raštinės 20778. 1098(1)

Prašymus, vertimus ir kitokius raštų darbus — vokiečių ar lietuvių kalba — greitai, gerai ir nebrangiai atlieka

18 ST. VAINORŲ VERTIMU BIURAS

Kaunas, Vytauto prosp. Nr. 61a. Tel. 26 000. 1105 (1)

200 rublių gaus tas, kieno nurodymu jaunas šoferis gaus darbo ant sunkvežimio ar lengvos mašinos. Siūlyti: Savanorių pr. 153 Nr., but. 2, II aukštas. 1103(5)

Skubiai reikalinga auklė ir tarnaitė į šeimą, tik su rekomendacijomis. Laisvės al. 1b but. 5, Dr. Petratis. 1085(1)

Parduodamas medinis 2-ju butų namas. Sužinoti Tulpių 4, b. 3. 1088(2)

Kas žino apie Buidų šeimą: A. Buidą, El. Buidienę, sūnų Genių ir dukrelę Nijolę, gyvenusius Utenoje. Kas turi žinių, pranešti: Kaunas, Gedimino g. 38, „Varpo“ spaustuvė, Vaitkevičiui. 1089(2)

Ieškau prie centralinio apšildymo poškurto vietos ar kitos. Kreiptis: Šančiai, X Kranto g-vė Nr. 3, bt. 1. Ragauskas. 1090(1)

Reikalinga trys jaunos mergaitės dėl virtuvės darbų ir aptarnavimo prie vokiečių. Kreiptis į E. Koop. Siuvėjas, Laisvės alėja Nr. 36, nuo 9—13 val. ryto ir nuo 15—19 val. vak. 1091(1)

Aš Kiškienė Stasė už savo vyro Broniaus Kiškio skolas neatsakau. Kiškienė 1102(1)

„I Laisvę“ skelbimų kainos: darbo ieškantiems Rub. 2,—; darbo siūlantiesiems Rub. 10,—; pirkimo ir pardavimo smulkūs skelbimai Rub. 15,—; valdinių ir pr-... įstaigų skelbimai 1 petito eilutė 4 rub. Adresas: Kaunas, Mickevičiaus g. Nr. 28, tel. 26375. Administracija atdara nuo 8 iki 18 val. Spausdina „Žaibo“ spaustuvė (Kaunas, Duonelaičio 24)

K R O N I K A

ŠIOS DIENOS VEDAMAJI

mums maloniai pateikė kompetentingas mūsų bendradarbis iš Generalkomissariato sluoksnių. Jame išaiškinami pagrindiniai mūsų ūkininkų dabartinės padėties bruožai ir svarbiausios jų darbo gairės.

REIKIA PRANEŠTI APIE VOKIEČIŲ KARIŲ KAPUS

Kauno miesto savivaldybė praneša: Visi Kauno miesto žemės sklypų valdytojai ar savininkai, kurių sklypuose yra vokiečių karių kapų, privalo apie kapų buvimą jų sklypuose iki š. m. rugsėjo 25 d. pranešti Kauno miesto savivaldybei Putvinskio g. 27, 14 kamb. Jei ant kapo yra kryžius, tai žiniose pažymėti, kas ant jo užrašyta. Nesuteikę žinių iki nurodyto termino bus baudžiami.

PRADĖTI MOKSLO METAI KAUNO GIMNAZIJOSE

Vakar pradėtas mokslas visose Kauno gimnazijose. Daugumas mokyklų su vėlavomis ir išsirikavusios nuvyko į bažnyčia, tuo pareikšdamos savo džiaugsmą dėl išsivadavimo iš bolševikų jungo. Daug kur pedagogai paskirose klasėse ar bendrai visiems moksleiviams pasakė atitinkamas kalbas, pabrėždami Lietuvos išsivadavimo svarbą, kad dabar moksleiviai nebebus skatinami išdavinėti savo draugus bei mokytojus, o galės normaliai mokytis.

KAUNO APSKRITYJE TAI SOMI KELIAI

Apskrities Viršininko parėdymu, sugadinti, išvažinėti ir duobėti keliai, kurie bolševikų valdymo metu buvo menkai prižiūrėti, pradėdami taisyti ir žvyruoti. Pagal šį įsakymą keliai pradėdami taisyti rugsėjo 15 d. ir taisyto darbai turės būti užbaigti iki spalio mėn. 5 d. Tuo pačiu laiku apgadintieji tiltai bei tilteliai bus taip pat sutaisomi arba statomi nauji. Tuo būdu kelių tinklas vėl bus sutvarkytas. (v)

ADMINISTRACINĖS KONTROLĖS VADYBA PLEČIA KONTROLINĮ DARBA

Generaliniam Tatarėjui Majorui St. PUODŽIUI perėmus įstaiga, paskutinėmis dienomis paruošti Vadybos veikimo nuostatai ir etatai. Aukštesniems organams juos patvirtinus, Administracinės Kontrolės Vadyba pradės vykdyti pastovų kontrolinį darbą.

Ligi šiol dėl susisiekimo sunkumų kontrolė buvo vykdoma tik Vilniuje ir Kaune, tačiau netrukus kontrolinis darbas numatoma išplėsti ir provincijos vietovėse.

Administracinės Kontrolės Vadybos centras yra Vilniuje, šv. Pilypo g., Nr. 4.

KAUNO MIESTO POLICIJOS TREČIOJ NUOVADOJ RASTI:

1) odinis rankinukas su dokumentais ir įvairiais daiktais (šneideraitytės, Teofilijos), 2) odinis dėvėtas pailgas maišukas su pinigais, 3) pinigai, 4) dėvėtas odinis portfelis su daiktais, 5) futliaras su medaliais — ordenais ir 6) pinigai.

Minėtų daiktų savininkai gali juos atsiimti nuovados raštineje kas dieną darbo metu 8,30—10,30 val.

Gausus pieno perdirbimo bendrovių įgaliotinių suvažiavimas

Jame dalyvavo 170 atstovų. — Apsvarstyti aktualieji pienininkystės Lietuvoje reikalai. — Pieno ūkis derinsis prie karo meto sąlygų.

Vakar, rugsėjo 15 d., gražiai lietuviškomis ir vokišką vėliavomis dekoruotoje buv. Karininkų Ramovės didžiojoje salėje įvyko Lietuvos pieno perdirbimo bendrovių įgaliotinių suvažiavimas, sukvietas apsvarstyti visų aktualijų pienininkystės reikalų. Tai pirmas jų suvažiavimas po 17 mėn. pertraukos. Anksčiau, Neprikl. Lietuvoj, tokie suvažiavimai įvykdavo reguliariai kasmet pavasarį. Tačiau praėjusį pavasarį jo nebuvo, nes juk bolševikai, kaip žinome, tokių suvažiavimų nemėgsta. Tai pirmas toks gausus Lietuvos kooperatininkų suvažiavimas, raudonajam terorui ir karo audrai pražūsus. Visokiomis susisiekimo priemonėmis atvyko net 170 įgaliotinių.

Suvažiavime, be pačių įgaliotinių, dar dalyvavo Pienocentro valdybos ir tarybos nariai, kitų didžiųjų kooperatyvų atstovai, spaudos atstovai ir svečiai. Į jį taip pat buvo atvykę vokiečių valdžios atstovai: kap. Schönenbeck, atstovavęs Generaliniam Komisarui kriegsverwaltungsratas Krauss, kurie suvažiavime pasakė kalbas, ir kiti. Iš lietuvių pusės suvažiavime dalyvavo ir jį pasveikino Pirmasis generalinis tarėjas gen. P. Kubiliūnas, Žemės ūkio gener. tarėjas prof. B. Vitkus, Krašto ūkio gener. tarėjo įgaliotinis Dr. Pr. Padalskis.

Suvažiavimą atidarius, pirmasis kalbėjo kriegsverwaltungsratas Krauss. Sveikindamas jo dalyvius, jis pareiškė džiaugsmą, kad pienininkystės reikalai Lietuvoje yra geroj padėty, aparatas suorganizuotas gerai. Jis padėjo už praityje toje srityje atliktus darbus. Dabar mūsų visų bendras uždavinys esąs visa tai dar geriau modernizuoti ir papildyti. Šį suvažiavimą tarp kitko paskatines kviešti ir seneniai paskelbtasis įsakymas apie privalomą nuo ūkio reikalų atliekamo pieno teikimą pieninėms. Tokia prievolė jau eilė metų veikianči Vokietijoje. Čia padaryta išimtis tik toms sritims, kur pienuių tinklas retesnis, kur pienuis ir nugriebimo punktai yra toliau negu 8 km. Tų sričių ūkininkai įsteigtiems supirkimo punktam turės teikti sviestą ir sūrį.

Pieninėms pienui reiks pristatyti visą, kuris tik liks nuo namų ūkio reikalų.

Ūkininkas galės pasilikti tik tiek pieno, kiek jo šeimai reikia. Įsakymo apie privalomą pieno teikimą į lietuvių kalbą įsibrovė klaida, dėl kurios gali susidaryti išvada, kad esą draudžiama ūkio gyvuliams iš viso duoti pienu. Taip nėra: draudžiam jiems duoti tiktai pienu, nenugriebtą pienu. Taip pat reiks labiau susirūpinti gyvuliu auginimu ir jų veislės gerinimu. Šiame krašte dar nėra tokių plačių taisyklių kovai su gyvuliu tuberkuloze ir kitomis ligomis, kaip Reiche. O tokios taisyklės turės būti išleistos. Ypač svarbi kova su tuberkuloze. Ryšium su šiuo įsakymu kai kurioms pieninėms gali kilti tam tikrų sunkumų: dėl kuro, transporto ir pan. Čia reikia pabrėžti, kad, kiek tik galima, visus sunkumus ir trūkumus reikia nugalėti savomis jėgomis ir savo vietiniais resursais. Kol karas tebeina, bus sunkiau ką nors iš kitur gauti. Reikia stengtis visur išsiversti savo jėgomis. Tik jei jau kur nebebus įmanoma, galima kreiptis į Pienocentrą. Tačiau reikia atsiminti, kad daug ką galima padaryti vietoj ir iš vietinių medžiagų, kaip, pvz., bidonus. Karo metu sunkiau gauti jiems reiklingos medžiagos, tad juos galima pasigaminti ir iš medžio, kaip Latvijoje jau daroma. Tas pat ir su pieno vežiojimu. Daug kur dar čia pienu vežioja kiekvienas ūkininkas paskirai. Tai nebereikalingas laiko gaišinimas. Reikia susiorganizuoti taip, kad daugelio ūkininkų pienu būtų galima suvežti vienu arba dvejų vežimų. Tai dėkingas uždavinys pienuių valdyboms. Trūkšamų medžiagų, įrankių ir mašinu, Pienocentras greičiausiu būdu stengsis gauti iš Reicho.

Labai svarbus reikalas kainos. Šiomis dienomis jos paskelbtos. Taip yra dėl čia esamų skirtingų sąlygų ir dėl viso atlyginimo pertvarkymo. Sviestą iš pienuių valdybos tegalės išduoti tiktai įgaliotiems jo priėmėjams, kurie turės atitinkamų įstaigų išduotus įgaliotimus.

Šiomis dienomis jos paskelbtos.

Taip yra dėl čia esamų skirtingų sąlygų ir dėl viso atlyginimo pertvarkymo.

Sviestą iš pienuių valdybos tegalės išduoti tiktai įgaliotiems jo priėmėjams, kurie turės atitinkamų įstaigų išduotus įgaliotimus.

Pieninių valdybos turi labai atidžiai žiūrėti, kad sviestas nebūtų išduodamas bet kurioms kitoms įstaigoms arba asmenims. Įgaliotimus galės išduoti tik 3 įstaigos: Generalkomissariatas, Bodeständige Heeresverpflegungslager ir Heeresverpflegungsdienststelle 724.

Po to suvažiavimą sveikino Pirmasis gener. tarėjas gen. Kubiliūnas, kuris pažymėjo, kad pieno perdirbimo bendrovių atlikti darbai ir nuopelnai tautos ūkiui yra labai dideli. Paskutiniųjų metų įvykiai skaudžiai palietė ir mūsų kraštą. Žiauri bolševikų okupacija, be kitų nelaimių, grąsino sugriauti visą krašto ūkį. Tikta Didž. Vokietijos Fiurerio išminties ir valios dėka ir narsiosios vokiečių kariuomenės pergalingų žygių išvaduota, Lietuva vėl gali grįžti prie sutrukdytos visų sričių kūrybos. Buvęs aukštai pakilęs

pienu ūkis ne tik turi pastekti praicities gerųjų metų lygį, bet ir jį pralenkti.

Tokia yra kiekvienos pažangos sąlyga.

Žemės ūkio gener. tarėjas prof. Vitkus pabrėžė pienininkystės svarbumą visam Lietuvos žemės ūkiui ir ko karas reikalauja iš ūkio. Todėl dabar reikia įtempti visas jėgas, kad juo daugiau pieno būtų pristatoma į pienines ir tas pienas juo racionaliau būtų sunaudotas. Mes taip pat turime prisidėti prie bolševizmo, to didžiojo Europos priešo, sunaikinimo ir sukurti laimingesnę, be rūpesčių, ateitį.

Krašto ūkio gener. tarėjo įgaliotinis Dr. Padalskis taip pat priminė, kad kova prieš bolševizmą dar tebeina ir mūsų šventa pareiga visomis jėgomis prie jos prisidėti. O tai padaryti geriausiai galime, stiprindami ūkio frontą. Pieno ūkiui čia kaip tik tenka labai svarbus uždavinys.

Po to suvažiavimą Generalinio Komisarą vardu pasveikino kap. Schönenbeck. Visiems suvažiavimo dalyviams jis perdavė geriausių p. Generalinio Komisarą linkėjimus. Toliau jis pareiškė savo ištikinimą, kad visi netuviai eis petytį ir petį su vokiečiais tiek žemdirbystėj, tiek ir pienininkystėj, iki šiolei ne visi ūkininkai pienu statė į pienines. Todėl kartais pasitaikydavo pienu trūkumo. Buvo laikas, kai buvo sustojęs pienu pristatymas į Kauną. Toliau taip nebebus.

Jau nustatytos tvirtos kainos, gerai apsvarstytos atsakingų įstaigų, užtikrins ūkininkui tikras pajamas. Tačiau tai nereiškia, kad tų kainų nebus galima persvarstyti. Atitinkamai pagal kitus gyvenimo reikalavimus jos galės būti dar padidintos. Bet kartu reikia priminti, kad dabar visų ūkininkams reikalingų daiktų nebus įmanoma gauti iš Reicho. Dalis bus gauta, bet ne viskas. Tačiau vokiečių valdžios atsovai stengsis, kad ūkininkams reikalingų prekių būtų gauta kuo daugiausiai ir jų kaina atitiktų ūkininkų pajamas. Galite būti tikri, kad gausite visus reikalingiausius įrankius. Vokiečių valdžios atsovai tikisi, kad ateis geresni laikai, kai visus tokius reikalus bus galima labai lengvai išspręsti. Toliau kap. Schönenbeck pareiškė savo ištikinimą, kad Pienocentras ir jo vadovybė stengsis pienu ūkį tvarkyti taip, kaip vokiečių vadovybė pageidaus.

Visas tas reikalas perduodamas į Pienocentro ir lietuviškų įstaigų žinią.

Jis tiki, kad visas uždavinys bus tiksliai ir gerai įvykdytas ir kovojanti vokiečių kariuomenė bus aprūpinta maistu, kad laimėtų.

DĖL VIETOS STOKOS Pienocentro darbo posėdžio aprašymą dedame rytoj.

Vokiečių aviacija puola

BERLIN. IX. 16. Vokiečių karo aviacija rugsėjo 15 d. su stipresnėmis jėgomis tęsė savo naikinamus puolimus prieš priešą kariuomenę Ryų fronto vidurinėje ir pietinėje dalyse. DNB žiniomis iš karinių šaltinių, ten buvo susilaukta didelių laimėjimų. Buvo suduota skaudžių smūgių lauko pozicijoms ir besitraukiančoms voroms. Dviejuose aerodromuose bombos pataikė į angarus ir barakus. Žemėje buvo sunaikinti 25 lėktuvai. Buvo numeta bomba į kariuomenės smarkiai apgultą miestą, kurame kio didelių gaisrų. Bombomis buvo visiškai sutriuškinta geležinkelio stotis.

EKRANAS

„Grafas dėl frako“

Jau senokai įvairių tautų rašytojai savo kūriniuose piekė tuščiavidiurį miesčioniškumą, kuris stipriai išsiskiria ypačiai mažuose miesteliuose. Ar tai monotoniškas gyvenimas, be didesnių kūrybinių prosvaisčių, stoka kultūrinių polėkių, ar pagaliau kvailas įgeidis nevykusiai pamėgdžioti didmiesčių stilių, žymias asmenybes, žodžiu, provincijos miesteliu suteikti plačių teisių, gyventojus stūmė į tragikomiškų žygių. Visa buvo daroma didesniam suklestėjimui, norint parodyti pasauliui, kad ir ta, žemėlapy kulkiiu šriftu pažymėta vietovė nėra iš paskutiniųjų.

Kartais tas miesčioniškumas pasklinda daugelyje, kartais susikaupia viename asmenyje. Juokinga ir kartu graudu, kaip žmonės kiek įmanydami stengiasi peraugti save ir lengvomis priemonėmis iškilti aukščiau. Bet nėra ko stengtis. Ir Gottfried Keller, pagal kurio apysaką „Kleider machen Leute“ pagaminta filma „Grafas dėl frako“, nuotaikingais vaizdais parodo, ko vertas tipiško miesčionies gyvenimas. Nevykusi, kartais karikatūrinės ribas peržengianti ambicija, pataikavimas ir perdėtas lipšnumas, valgiais ir gėrimais apraustas stalas, rūpestis dukterį išleisti už kuo turtingesnio vyro — visi miesčionies savumai. Ilindę į kiautas, jie nemato tikrovės. Nė vienas jos atspindys, ryškus ir įtikinantis, neda-

ro jiems įtakos. Jie akli ir perdėm kvaili.

„Kleider machen Leute“ — dažnas skaitėme. Susidomėję sekėme Sedvylos siuvėjo, atsitiktinai palaikytu grafu, nuotykius kaimyniniam miestelyje. Miesčionių kaukės nuplėšimas — didysis Keller uždavinys, sėkmingai ir tinkamai išspręstas.

Jau pats Heinz Rühmann vardas laidoja šios filmo komišką pusę. Bet humoras čia ne tuščias ar atsitiktinis. Sypsodamiesi kartu jaučiame ir kartėlį, esame priversti pagalvoti ir pakratyti net kai kuriuos savo pasielgimus miesčioniškumo fronte. Ne veltui Heine Rühmann priskiriamas prie didžiųjų vokiečių komiku. Iki smulkmenų išbaigtos scenos, kiek vienas krustelėjimas, veido išraiška suburiama į vieną plotmę ir daro įspūdį.

Moterų vaidmenys tenka Hertha Feiler ir Hilde Senak. Pastarąją esame ne kartą matę jau senesniais laikais. Abi, neturėdamos didesnių vaidybinių uždavinių, neturi progos ypatingai pasižymėti, nes įvykių centre visada Heinz Rühmann, atkreipias visą dėmesį.

Jau pats veikalas, išėjęs iš talentingos Gottfried Keller plunksnos, skaitomas įdomiai. Neapsiriksimė pasakę, jog ir filma liks žiūrovo atminty.

K. Čerkelūnas

§ 2
(1) Apygardų komisari gali drausmės tvarka bausti iki 500 Reichsmarkų ir uždaryti verslamonę iki 2 savaičių.

(2) Apygardos komisaro sprendimas per mėnesį nuo pranešimo gali būti skundžiamas atitinkamam generaliniam komisaru. Jo sprendimas galutinis.

§ 3
(1) Generaliniai komisari gali drausmės tvarka skirti neriboto dydžio baudas, įsakyti uždaryti verslamonę ir nusizengusiems asmenims uždrausti toliau šiuo verslu verstis.
(2) Generalinių komisarų sprendimas per mėnesį nuo pranešimo gali būti skundžiamas Reicho Komisarui.

§ 4
Laisvę atimti gali tik teismas.

§ 5
Šis potvarkis įsigalioja 1941 m. rugsėjo 16 d. Ryga, 1941 m. rugsėjo 12 d.

(pas.) FRÜNDT

Už Reicho Komisarą Rytų Kraštui

Potvarkis

dėl kainų žymėjimo

Pasiremdamas 1941 m. rugsėjo 11 d. potvarkiu dėl kainų ir atlyginimų Rytų Krašte ir 10, įsakau:

Visų krautuvų languose ar krautuvėse, o taip pat rinkose išstatytų prekių turi būti pažymėtos kainos, kad būtų matyti tiksliai prekės vienietinė kaina Reichsmarkėmis.

§ 2
Šioms prekėms reikia sudaryti kainoraštį, kuris turi būti išstatytas krautuvės lange ir pačioje krautuvėje gerai matomoje vietoje:
Mėsos gaminiams ir įvairioms dešroms, cukrui, kepiniams, marmeladui, javų gaminiams, sviestui, ankštinėms, kiaušiniams, kava, sūriui, bulvėms, arbatai.

Tatal nekeičia kainų žymėjimo prievolės pagal § 1.

§ 3
Kirpėjai, batsiuviai ir skalbyklos turi sudaryti svarbiausių savo darbų kainoraštį, kuris turi būti išstatytas lange ir darbo patalpoje gerai matomoje vietoje.

§ 4
(1) Svetainės, valgyklos, kantinos ir panašios įmonės turi ant stalų laikyti pakankamą valgių ir gėralų kainoraščių skaičių ir tą kainoraštį pareikalavus įteikti kiekvienam svečiui prieš priimant užsakymą ir atsiskaitant. Kainoraštyje turi būti pažymėtos turimų valgių ir gėralų kainos ir kainoraščio sudarymo diena. Kainoraščio pastaboje reikia pažymėti reikalaujamo priedo prie kainos (už patarnavimą, mokesčius ir t. t.) dydį.

(2) Mažesnėms įmonėms I pastraipos nuostatai netaikomi, jei svečiai gali matyti kainas kainoraštyje, kuris yra gerai matomoje svetainės vietoje.

(3) Kainos gėralų, kurie perduodami normuotuose induose, turi būti pažymėtos kainoraštyje pagal indų dydį.

§ 5
(1) Viešbučiai, nakvynės namai ir pan. įmonės turi prie jėimo ar registravimo vietos laikyti gerai matomoje vietoje sąrašą, iš kurio būtų matyti:
1. Kiek yra laisvų kambarių ir jų numeriai,
2. Kiekvieno kambario kaina pagal lovų skaičių (viena ar daugiau lovų kambaryje).

Kambarių numeriai turi sutikti su sąrašuose esančiais numeriais.

(2) Be to, kiekviename įmonės kambaryje, kurame nakvinami svečiai, gerai matomoje vietoje turi būti iškabin-tas kainoraštis, kuriame reikalinga pažymėti I pastraipoje nurodytus šiam kambariui davinys.

§ 6
Kainos turi būti pažymėtos vokiečių ir atitinkamo krašto kalbomis.

§ 7
Šis potvarkis įsigalioja 1941 m. rugsėjo 16 d. Ryga, 1941 m. rugsėjo 12 d.

(pas.) LOHSE

Reicho Komisarą Rytų Kraštui